

Så nævnte hr. Bent Hindrup Andersen en række partier, men undlod Venstre. Venstre ønsker, at Danmark er et velfærdssamfund, men man kan ikke bruge New Zealand-modellen, uden at man sænker nogle omkostninger i samfundet. Sådant hænger tingene ganske enkelt ikke sammen.

Vibeke Peschardt (RV):

Til hr. Bent Hindrup Andersen: Der er da bestemt mange gode takter i dette dagsordensforslag.

Grunden til, at vi ikke kan støtte det, er, at vi her i salen den 2. april i år – i øvrigt sammen med SF og Enhedslisten – vedtog et udvalgsarbejde, der omhandler en hel del af disse ting. Vi vil gerne afvente resultaterne af det udvalgsarbejde, og det kommer inden for 8 måneder.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Til Det Radikale Venstre kan jeg jo så sige, at vi også var med til at beslutte nedsættelsen af det udvalg, og det er et godt udvalg. Det er et godt udvalgsarbejde, der bliver afsluttet til 1. januar, men det udvalgsarbejde er ikke målrettet mod at foreslå en politik for, hvordan vi skal arbejde for at afvikle støtteordningerne i EU. Så det var egentlig ikke noget argument.

Til SF kan jeg sige, at jeg da også er glad for, at vi er sammen både om debatten, dagsordenen og i øvrigt også om mange af erfaringerne og oplevelserne i New Zealand. Det skal jeg også hilse og sige fra SF's landbrugspolitiske ordfører. Det er jo egentlig meget logisk, at vi kan være sammen om det, for der er her tale om det, vi kalder en tilbagerulning af en del af EU's politik.

Endelig vil jeg sige til hr. Christian Mejdahl, der var ked af ikke at blive nævnt i den række af partier, som gik ind for en afvikling af støtteordningerne samtidig med en bevarelse af velfærdssamfundet, at det tror jeg skyldes at hr. Christian Mejdahl ikke udtrykker sig klart i sine taler, i sine indlæg og i sin forholden sig til dagsordenerne.

Jeg opfatter, at Venstre gerne vil afvikle støtteordningerne, blot det stort set ikke sker hurtigere end det sidste land i verden – for at sætte det lidt på spidsen. Samtidig har vi ikke set nogen særlige initiativer fra partiet Venstre til, hvordan man egentlig skal understøtte og sikre velfærdssamfundet. Tværtimod mener jeg, at de udspil, der er kommet fra Venstre, har gået på at afvikle, privatisere og indføre brugerbetaling på

en række områder, som det i dag efter vores opfattelse er nødvendigt at fastholde en solidarisk betaling og en solidarisk hæftelse for, hvis vi skal opretholde et velfærdssamfund.

Det var grunden til, at hr. Christian Mejdahl ikke kom med i det fine selskab.

Jeg er glad for, at SF og Enhedslisten stemmer for den foreslåede dagsorden, og jeg er også glad for udmeldingen fra landbrugsministeren om, at der snart kommer et udspil fra regeringen. Det ser vi meget frem til.

Jeg havde håbet, at regeringen havde et bud på, hvordan den ville forholde sig til landbrugsstøtteordningernes afvikling, som vi står over for i EU, men det må vi så vente på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 79 af Bent Hindrup Andersen (EL) (se foran) forkastedes, idet 14 (SF og EL) stemte for, 98 (S, V, KF, RV, FP, CD og DF) imod.

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 80 af Annette Just (FP) og Kristian Thulesen Dahl (DF) (se foran) forkastedes, idet 6 (FP og DF) stemte for, 103 (S, V, KF, SF, RV, EL og CD) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af lovforslag nr. L 221: Forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen.

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 10/4 97).

Sammen med denne sag foretoges:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 222: Forslag til lov om ændring af udlændinge-loven. (Schengenkonventionen m.v.).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 10/4 97).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling**Dorte Bennedsen (S):**

Det hænder af og til, at Folketinget med rette eller med urette bliver beskyldt for at haste sagerne igennem. Den kritik vil aldrig med føje kunne rettes mod tiltrædelsen af og gennemførelsen af Schengenkonventionen.

I december 1994 havde vi en større debat om samarbejdet, hvor partierne gav udtryk for, hvad de fandt positivt og negativt. Ved den lejlighed rejste Socialdemokratiet en række spørgsmål og problemer, som måtte løses i de videre forhandlinger, hvis vi skulle give vores tilslutning til samarbejdet.

Da forhandlingerne var afsluttet, havde vi i december 1996 igen en debat forud for den endelige stillingtagen til en tiltrædelse. Ved den lejlighed gav jeg udtryk for, at vi ikke blot havde fået svar, men også tilfredsstillende svar på de spørgsmål og usikkerheder, vi gav udtryk for i 1994, og at vi derfor ikke havde indvendinger imod, at regeringen ville underskrive Schengen-aftalen.

Forslagene, som vi behandler her i dag, er så dels en ratificering af aftalen og dels en udmøntning af den i dansk lovgivning.

Jeg er ikke i tvivl om, at der fra visse ordførere vil blive sagt meget i dag, men jeg har mine store tvivl om, at der vil blive sagt noget som helst nyt. Det skulle da lige være, at SF har fundet på nogle nye indvendinger, efter at de i december måtte konstatere, at deres betænkeligheder og indvendinger fra 1994 var blevet imødekommet.

Som sagt er det ikke jomfruelig jord, vi betræder i dag. Både helheden og enkelthederne har vi drøftet ved mange lejligheder i de senere år, og Socialdemokratiet har derfor heller ikke mange bemærkninger at føje til.

Men for så vidt angår lovforslag nr. L 221, har vi noteret os de mere uddybende og klarificerende bemærkninger om varm forfølgelse og om observation, og vi er meget enige i det restriktive regelsæt, der er om, at ved observation skal udgangspunktet være, at det ikke er tilladt at medbringe tjenestevåben, medmindre konkrete hensyn taler herfor.

I debatten har det spillet en stor rolle, om Schengensamarbejdet og dermed ophævelse af grænsekontrollen ville føre til mere grænseoverskridende kriminalitet ved den dansk-tyske grænse. Det er det svært at sige noget meget kategorisk om, men jeg vil da ikke udelukke, at

det kan være tilfældet. Jeg vil godt i samme åndedrag føje til, at jeg ikke tror på, at det i et land med mere end 7.000 km kystlinje spiller nogen som helst rolle for den samlede indførsel af f.eks. narko, om vi har kontrol ved nogle grænseovergange på en 55 km lang landegrænse. Al erfaring viser desværre, at narko kommer til landet på mange andre måder end ved transport over landegrænsen.

Hertil kommer, at i forbindelse med den narko, der i dag opfanges ved landegrænsen, får man stort set kun fat i kurerer og meget sjældent – for ikke at sige aldrig – i de egentlige bagmænd. Hvis man ønsker at bekæmpe international kriminalitet, det være sig narko, menneskesmugling, økonomisk kriminalitet osv., kan det ikke nytte noget kun at fokusere på eventuelle problemer ved den dansk-tyske grænse. Disse problemer må sættes i forhold til, hvad vi opnår i kriminalitetsbekæmpelse ved at indgå i Schengensamarbejdet, hvor det ene af de to hovedformål jo netop er indsatsen mod international kriminalitet. Hvor vi i dag ved grænsen får fat i de små fisk, vil der i samarbejdet være langt større muligheder for at kortlægge de kriminelle netværk og dermed også fange bagmændene.

Sammenfattende kan jeg sige, at den Schengen-aftale, vi nu skal tage stilling til, sikrer, at den nordiske pasunion opretholdes, at fremmed politi ikke får myndighed på dansk territorium, at dansk lovgivning er bestemmende for, hvilke oplysninger der kan videregives, og at muligheden for at bekæmpe organiseret international kriminalitet styrkes væsentligt. På den baggrund kan Socialdemokratiet støtte de to lovforslag.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Fru Dorte Bennedsen indledte nærmest med at sige, at der nok ikke kunne tilføjes meget nyt til denne debat, nok i håb om, at så slap man for at diskutere det her og kunne bare som flertal – eller det flertal, der nu ser ud til at være for Schengenkonventionen – få det gennemført sådan uden yderligere debat og unødigt diskussion om de enkelte dele.

Det er en forhåbning, som jeg håber må blive gjort til skamme også her i eftermiddag og under den følgende behandling, der vil blive af de to forslag.

Jeg vil gerne spørge fru Dorte Bennedsen helt konkret om ét element i forhold til Schengen-

konventionen, og det er i forhold til det retlige forbehold, Danmark har over for et overstatligt retligt samarbejde i EU. Det fremgår af artikel 142 i Schengen-acquisen, at de aftaler, de ting, der eventuelt måtte blive indført i EU, som også er indbefattet i Schengenkonventionen, automatisk, hvis de bliver vedtaget i EU, vil blive overført til Schengenaftalen.

I og med at vi har en Edinburgh-Afgørelse, hvor Danmark siger: Vi vil ikke være med i et overstatsligt, EU-retligt samarbejde, men vi vil ikke forhindre de andre lande i at lave et sådant, kan det så ikke medføre problemer i forhold til Danmarks forbehold? Det vil jeg gerne have, at Socialdemokratiet tager stilling til under denne her debat. Altså: Hvis de andre bliver enige om at lave et overstatsligt samarbejde under den regeringskonference, der verserer – der ligger jo rent faktisk et hollandsk forslag om det – vil det så ikke give Danmark problemer, hvis vi har ratificeret Schengenkonventionen?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige, at jeg blev noget rystet over den måde, som fru Dorte Bennedsen behandler dette spørgsmål på.

Når man læser disse to lovforslag, der ligger her i dag, er det første indtryk, man får, hvor overordentlig komplicerede og ugennemskuelige de er, og hvor mange ubesvarede spørgsmål de indeholder. Og hertil kommer jo så den hemmelige del af Schengenkonventionen, som vi jo slet, slet ikke er nået til bunds i endnu.

Nu rejste hr. Kristian Thulesen Dahl et af de spørgsmål, som er kommet op. Jeg kan også nævne det uafklarede spørgsmål om forholdet mellem grundloven og Schengenaftalen, som jeg vil vende tilbage til.

Men jeg vil godt spørge fru Dorte Bennedsen, om hun virkelig vil fastholde, at der i forhold til de diskussioner, vi har haft tidligere, hvor vi ikke kendte den hemmelige del – det gør befolkningen stadig væk ikke, men nogle af os har haft lejlighed til at læse noget af det – om hun da vil fastholde, at der intet nyt er at diskutere i denne sag?

Dorte Bennedsen (S):

Til hr. Thulesen Dahl vil jeg sige: Nej, jeg er ikke så naiv, at jeg tror, vi undgår debatten i dag. Jeg tillod mig at sige - og det mener jeg - at jeg har mine meget store tvivl om, hvorvidt der bliver fremsat nye argumenter med hold i virkelighe-

den, og at der vil blive sagt nye ting. Det er jeg stærkt tvivlende over for.

Hvad angår Schengensamarbejdet, er det altså et mellemstatsligt samarbejde. Skal det ændres, skal det ændres med dansk stemme også.

Jeg er da frygtelig ked af, at jeg er kommet til at ryste hr. Keld Albrechtsen, men det er min erfaring, at hver gang vi har diskuteret disse her ting, bliver hr. Keld Albrechtsen meget let meget rystet. Det er jeg frygtelig ked af, men det er der jo ligesom ikke rigtig noget at gøre ved.

Jeg vil gerne sige til dette, om der er nye ting eller ej, at der er ikke nye oplysninger, heller ikke vedrørende det, som hr. Keld Albrechtsen kalder den hemmelige del, i forhold til den debat, vi havde i december måned.

Jeg har fuld forståelse for, at hr. Keld Albrechtsen og hans parti som EU-modstandere også vil prøve at bekæmpe dette her, men vi andre, der principielt ikke ser EU som det store dyr i åbenbaringen, vil godt gå ind og lave nogle fornuftige ting, få et samarbejde, som bl.a. har til hensigt at bekæmpe international kriminalitet.

Vi kan tage til efterretning, at hr. Keld Albrechtsen frygter den holdning, men det behøver ikke betyde, at vi hver gang skal begynde forfra med Adam og Eva. Vi mener faktisk, vi erkender, at dette er kompliceret, men vi har tygget det igennem de sidste vel tre-fire år, og jeg er i hvert fald af den holdning, at på et eller andet tidspunkt må man tage sit standpunkt, og da jeg ikke har det standpunkt, at alt, hvad der kommer fra EU, er frygteligt, har jeg taget det på den måde, jeg gav udtryk for her i dag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Fru Dorte Bennedsen er naturligvis i sin ret til at stoppe halm i ørerne og nægte at høre på flere argumenter.

Men jeg må fastholde, at det er temmelig rystende, at ordføreren for det største parti kan bestride, at der skulle være noget nyt at diskutere i den her sag.

Hr. Kristian Thulesen Dahl stillede et konkret spørgsmål, nemlig om det ikke kan bekymre Socialdemokratiet, at Schengenkonventionen faktisk griber ind i den danske undtagelse. Det er man åbenbart ikke bekymret over.

Nu kommer så diskussionen om transportøransvaret, om vi får pålagt et udvidet transportøransvar, der også omfatter f.eks. transport på

færger, og som faktisk medfører en total lukning af EU's ydre grænser, så det bliver umuligt for flygtninge overhovedet nogen sinde at nå frem til Danmark. Det er da også ret kraftigt nyt. Det har mig bekendt ikke været drøftet før.

Jeg kan sige til fru Dorte Bennedsen, at der er en stribe af spørgsmål, jeg kan ikke nå at nævne flere nu, men jeg vil godt bede om svar på, om det ikke er korrekt, at her er i hvert fald to spørgsmål, som umiddelbart er nye og alvorlige, og som burde diskuteres seriøst.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil sige til fru Dorte Bennedsen, at jeg har noteret mig, at det ser ud, som om et stort flertal herinde i Folketinget har sagt, at nu vedtager man dette her, koste hvad det vil, ligegyldigt hvilke argumenter der bliver fremført, og derfor kan det ikke betale sig at tage diskussionen og høre på de argumenter.

Det har jeg forstået. Men jeg vil alligevel give fru Dorte Bennedsen endnu en chance, for sagen er jo, at det fremgår af artikel 142, at bestemmelser, som strider mod bestemmelser, der er vedtaget af Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater, tilpasses under alle omstændigheder. Det er en del af artikel 142, som fru Dorte Bennedsen helt sikkert også har læst.

Sagen er: Hvordan kan det sammenholdes med, at Danmark siger, at vi ikke vil være med i et overstatsligt samarbejde på det retlige område inden for EU? Hvis der tages bestemmelser efter regeringskonferencen om et overstatsligt samarbejde, der sker vedtagelser, er det så ikke rigtigt, at så vil de vedtagelser blive ført over i Schengenkonventionen?

Og hvordan sikrer vi os så med denne ratifikation, at Danmark ikke er omfattet af de bestemmelser? Hvor fremgår det, at Danmark så er undtaget fra de bestemmelser, som vi altså ikke har været med til at vedtage selv, og som vi ikke ønsker at være en del af?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Thulesen Dahl har ikke ret i, at vi ved et flertal vil tromle dette igennem, ligegyldigt hvilke argumenter der kommer. Men hr. Thulesen Dahl har ret i, at når det er de samme argumenter, der bliver kogt suppe på én gang til, og når den bliver serveret med måske kun et enkelt lille, nyt krydderi, så siger vi på et eller andet tidspunkt: Nu må vi holde op, for det her problem

har vi drøftet igennem forfra og bagfra. Vi bliver ikke enige om holdningen, men vi har drøftet argumenterne igennem.

Til spørgsmålet om, hvad der sker, hvis der bliver taget beslutninger på regeringskonferencen, må jeg sige: Jamen det er der jo ikke nogen af os, der ved. Skulle den situation opstå, at der bliver truffet beslutninger, som bliver problematiske for Danmark, så må vi tage stilling til dem på det tidspunkt. Vi har ikke den holdning, at vi af skræk for et eller andet, der muligvis kan ske på et tidspunkt, hellere må starte med at sige nej til alting.

Når vi har resultatet af regeringskonferencen, må vi tage stilling til disse ting. Men det er jo en hypotetisk mulighed, hr. Thulesen Dahl stiller op.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det nærmer sig, at man nu simpelt hen ønsker at føre befolkningen bag lyset. Alle ved jo, at på regeringskonferencen drøfter man i øjeblikket en gradvis overførsel af de opgaver, der ligger i Schengenkonventionen, til EU, og det vil, som hr. Kristian Thulesen Dahl har nævnt det, medføre, at disse regler får forrang, og vi har så ved vores underskrift på Schengenkonventionen forpligtet os til at acceptere den overnationale model.

Der er ingen, der kan ingen bestride, at det er det, man giver mandat til, hvis man stemmer for lovforslaget. Jeg synes, det er fantastisk, at man fra Socialdemokratiets side bare kan feje den diskussion til side og sige: Det gider vi ikke diskutere mere.

Vi holdt også en høring i Europaudvalget og Retsudvalget, hvor det bl.a. kom frem, at der er grundlovsproblemer i den her sag, som ikke tidligere har været diskuteret. Det blev rejst af den norske professor Thomas Mathiesen. Er det ikke relevant også at få det frem og diskuteret til bunds, eller skal det også bare fejles til side?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er i dag den 17. april, og efter de tidsterminer, der er lagt indtil nu, vil det endelige traktatudkast komme fra det hollandske formandskab den 20. maj; det er udgangspunktet. Det vil sige, at vi om godt og vel 4-5 uger har det traktatudkast, som vi så kan tage stilling til i forhold til Schengenkonventionen.

Derfor vil jeg spørge fru Dorte Bennedsen: Hvorfor egentlig dette hastværk? Hvorfor bliver vi nødt til at foretager ratifikationen af Schengenkonventionen nu? Hvorfor kan vi ikke vente, til vi ved, hvad der er indeholdt i det nye traktatudkast, så vi ved, om der bliver problemer?

Jeg synes, det står meget klart at læse: Der ligger et hollandsk formandskabs udspil om at gøre dele af de her samarbejdsområder til et overstatsligt samarbejdsområde. Danmark har på forhånd sagt: Det må I gerne gøre; vi vil bare ikke selv være en del af det. Jeg synes, at der er meget, som tyder på, at vi får et problem på det her område.

Det kan fru Dorte Bennedsen så have en anden holdning til, men hvorfor ikke vente de 5 uger og se, om det bliver et problem? Hvorfor er det så nødvendigt for flertallet at haste det her igennem nu, hvor alt tyder på, at det vil være et aktuelt problem for Danmark?

Og så vil jeg endelig spørge fru Dorte Bennedsen: Er det ikke korrekt, at hvis de andre lande vælger at lave det overstatslige samarbejde inden for det retlige område, som vi har givet dem lov til, og hvis vi ratificerer Schengenkonventionen på det grundlag, der ligger nu, har Danmark et problem i forhold til sit forbehold?

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg er enig med Enhedslisten og Dansk Folkeparti. Det her er en vigtig sag for danske borgere. Men jeg må altså også erklære mig enig med fru Dorte Bennedsen i, at det er svært at tænke sig, at der i dag skulle komme ret meget nyt frem i sagen.

For Venstres vedkommende gælder der selvfølgelig, at vi meget gerne lytter til nye argumenter, men det bliver nok meget vanskeligt at vælte den grundholdning, som vi har i Venstre: at der skal være fri bevægelighed over grænserne, og at hensynet til de lovlydige borgere tæller frem for hensynet til de kriminelle.

Vi opfatter Schengenkonventionen og følge-lovgivningen på den måde, at det nu bliver lettere at være lovlydige borgere, og at vi øger mulighederne for samarbejde over grænserne med politi i andre lande i en fælles bekæmpelse af international kriminalitet.

Der er så ikke meget nyt for os i denne sag. Vi er naturligvis meget tilfredse med, at konventionen nu også betyder, at der bliver mulighed for at oprette nogle registre, hvor vi kan udveksle oplysninger. Og som jeg også sagde alle-

rede i efteråret – jeg kan i det hele taget henvise til den ordførertale – så er det selvfølgelig for os en forudsætning, at alt er på plads, herunder de fornødne registre med mulighed for udveksling af oplysninger, inden dette forslag føres ud i det virkelige liv.

Vi er fortsat klar over, at politiet ved grænsestationerne er meget bekymrede, men vores svar i dag er som dengang, at vi er opmærksomme på bekymringerne, men vi mener, dette er en forbedring af det internationale politisamarbejde. Det er altså længe siden, at forbrydere holdt sig inden for landets grænser. Det må politiet også indse, og derfor bliver udfordringerne for politiet nye og spændende.

Med hensyn til udlændingeloven er det jo helt oplagt, at der nu skal ske en skelnen i afvisningsreglerne for dem, der falder inden for og uden for Schengen. Men også her har vi jo, når vi har diskuteret udlændingeloven, måttet være fælles i konstateringen af, at omgæelse af asylreglerne ikke er noget nyt. Det hører også en svunden tid til, at man kom til grænsen og søgte om asyl. Nu bliver man smuglet ind i landet, og derfor er det helt andre tiltag end paskontrol, der er brug for. Vi forventer naturligvis, at de politiresourcer, der bliver frigjort på grænsen, vil blive brugt til en øget baglandspatroljering.

Begge lovforslag, som vi behandler i dag, er meget omfangsrige i bemærkningerne. Der er en masse teknik. Det vil jeg ikke komme ind på her. Det vil vi selvfølgelig kigge på i udvalget. Men vi er for Schengensamarbejdet. Vi har sagt ja til konventionen, og derfor siger vi selvfølgelig også ja til følge-lovgivningen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Man skulle næsten tro, at S og V havde aftalt indbyrdes at meddele befolkningen, at her er en sag, hvorom der intet nyt er at sige. Den skal altså ikke diskuteres mere, færdig med den, nu skal den bare eksterederes. Jeg synes ikke, at det er den mest demokratiske måde at gribe tingene an på, det må jeg sige.

Jeg synes, det er lidt beskæmmende, at man tager det på den måde, når man tager i betragtning, at vi her førstebehandler en lovgivning, der har utrolig vidtrækkende konsekvenser for en lang række menneskers skæbne i fremtiden.

Jeg vil godt spørge fru Birthe Rønn Hornbech konkret om et andet af de mange spørgsmål, som ikke er blevet drøftet igennem i den her sag; jeg vil i mit ordførerindlæg komme med

nogle yderligere, men altså: Har Venstre overvejet, om der skal indføres parlamentarisk kontrol med de mange alvorlige områder, der flyttes over til eksekutivkomiteen i Schengen? Skal der være en eller anden form for parlamentarisk kontrol, eller skal der her oprettes et hemmeligt regime med hemmelige afgørelser uden offentlighed i forvaltningen? For det er jo det, der ligger i Schengenkonventionen. I Holland har man gjort sig nogle overvejelser. Jeg tror ikke, fru Rønn Hornbech rigtig har været inde på det tema, men lad os nu høre, om Venstre har tænkt over den problemstilling.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Fru Birthe Rønn Hornbech brugte en populær sætning, nemlig fri bevægelighed over grænsen, som om det var noget, der ikke eksisterede i dag, som om de danske grænser er hermetisk lukkede, og som om det er fuldstændig umuligt at komme ind over grænserne. Det er jo ikke tilfældet. Det eneste, man skal, når man passerer grænsen, er at vise sit pas, og så kan man køre over. Det er noget, der varer 15 sekunder, og så er det overstået. Det er jo ikke det store indgreb i den personlige frihed, at man skal vise sit pas, når man passerer grænsen.

Så spørgsmålet til fru Birthe Rønn Hornbech er: Er det ikke korrekt, at forbedring af politisamarbejdet i Europa sagtens kan lade sig gøre, uden at man dermed nødvendigvis skal fjerne grænsekontrollen? Og er det ikke korrekt, at vi kan opretholde grænsekontrollen, samtidig med at vi udvider og forbedrer politisamarbejdet?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er enig med hr. Keld Albrechtsen i, at det virker besynderligt. De ordførertaler, der er holdt indtil nu, er vel på længde med de ordførertaler, der blev holdt, dengang vi diskuterede jordemødres anmeldelsespligt. Det virker jo absurd.

Og så at komme med den argumentation, at der ikke er kommet noget nyt frem under solen. Men der er da så sandelig rejst flere spørgsmål, som der i hvert fald ikke er kommet svar på. Det kan da godt være, at selve spørgsmålene er stillet tidligere, men så længe der ikke er kommet svar, så længe ordførerne ikke vil forholde sig til de spørgsmål, vi stiller, bliver vi også nødt til at prøve at stille spørgsmålene én gang til.

Jeg forsøgte over for fru Dorte Bennedsen. Hun holdt bare op med at forsøge at svare; det forsøgte hun måske ikke på noget tidspunkt, men nu holdt hun op med at tage ordet. Nu kan jeg prøve at spørge fru Birthe Rønn Hornbech:

Er Venstre af den opfattelse, at man kan bevare og respektere det danske forbehold over for et overstatsligt retligt samarbejde med Schengenkonventionens bestemmelser om, at eventuelle afgørelser i EU på baggrund af et overstatsligt retligt samarbejde automatisk skal overføres til Schengenkonventionen?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg kan forstå på Enhedslisten, at fru Dorte Bennedsen og jeg som Venstres ordfører har indgået et komplot: Det har vist sig, at vi har den samme indstilling til Schengenaftalen. Og jeg forstår på Enhedslisten, at det er udemokratisk. Der er sagt meget vås fra denne talerstol, men det er dog noget af det værste, og jeg har ærlig talt ikke lyst til at gå ind i den diskussion.

Til hr. Tom Behnke: Jo, det er da rigtigt, at politisamarbejdet kan forbedres på mange måder, men nu har vi jo altså en grundlæggende meget forskellig opfattelse af, hvordan EU-samarbejdet skal være, og det må vi konstatere.

Jeg tror ikke – og det skal også være et svar til hr. Thulesen Dahl – at der bliver flyttet nogen bjerge i dag. Vi kender vores udgangspunkt i partierne; vi har diskuteret det til hudløshed. Og forståelse af, hvor vigtig denne sag er, har altså ikke noget at gøre med længden af ordførertalen i dag. Vi synes bare ikke, at vi skal spille hinandens tid med at sige det samme igen og igen og igen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan forstå, at Venstre er fløjtende ligeglad med, om der kan sikres en form for parlamentarisk kontrol med det, der foregår i Schengens eksekutivkomité.

Jeg kan oplyse Venstres ordfører og for den sags skyld også Socialdemokratiets ordfører om, at det er man ikke på samme måde hamrende ligeglad med i det hollandske parlament, hvor man har stillet krav om, at de beslutninger, der træffes forud for beslutningerne, skal forelægges til mandatgivning i det hollandske parlament, og man har forbeholdt sig ret til at offentliggøre grundlaget, således at parlamentet kan have indsigt i, hvad der foregår.

Mig bekendt er det ikke et krav, der er stillet fra hverken Socialdemokratiet eller Venstre her i Danmark, at der skulle være en sådan offentlig adgang og en sådan parlamentarisk kontrol. Og fru Birthe Rønn Hornbechs manglende besvarelse af det spørgsmål må jeg jo tage som et udtryk for, at det er korrekt. Det har man ikke tænkt over, det agter man heller ikke at tænke over, og det er man fløjtende hamrende ligeglad med.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det er forbavsende, så fuldstændig arrogant og afvisende man kan være i behandlingen af en sag af denne karakter. Jeg kan selvfølgelig bare tage til efterretning, at når først flertallet er på plads, er man i øvrigt fløjtende ligeglad med, om der er et mindretal herinde, som ønsker svar på nogle bestemte spørgsmål; det må jeg så tage til efterretning.

Fru Birthe Rønn Hornbech vil ikke ulejlig sig med at gentage noget, og derfor skal jeg bare spørge fru Birthe Rønn Hornbech, hvis fru Birthe Rønn Hornbech har tid: Hvor i Folketingets forhandlinger eller andetsteds – eventuelt i et debatindlæg eller lignende – kan jeg finde svar på det spørgsmål, jeg stillede?

Jeg anerkender selvfølgelig, at jeg ikke skal tage fru Birthe Rønn Hornbechs kostbare tid her i dag. Vi skal hurtigt videre og alt det her, fordi fru Birthe Rønn Hornbech har mange gøremål, og derfor vil jeg bare spørge: Hvor kan jeg finde svar på det spørgsmål, jeg stillede før? Så skal jeg nok selv ulejlig mig med at finde svaret dér. Jeg har ikke kunnet finde det indtil nu, og derfor vil jeg gerne have den vejledning fra fru Birthe Rønn Hornbech.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jo, men man kan jo blive ved med at spørge, og som man spørger får man svar. Så er vi arrogante, og så går vi ind for hemmelige – jeg kan ikke huske, hvad det var for et udtryk, der blev brugt. Vi må nok konstatere, at vi har en meget forskellig opfattelse af det her. Men man kan blive ved med at spørge til midnat, om vi er fløjtende ligeglade med det ene eller det andet, og hvis vi ikke giver de svar, som oppositionen på det yderste højre og det yderste venstre ønsker, så er vi fløjtende ligeglade. Ærligt talt, man kan ikke komme og påstå, det her emne ikke har været debatteret.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Blot den bemærkning, at det handler ikke om, at hvis man ikke giver oppositionen de svar, som oppositionen vil have, så er man det ene eller det andet.

Og blot det svar til fru Birthe Rønn Hornbech: Nej, det handler om, at der ikke kommer noget svar overhovedet, så vi har ikke nogen svar at forholde os til. Fru Birthe Rønn Hornbech må have den politiske holdning, som fru Birthe Rønn Hornbech og Venstre nu måtte have til den sag, det skal jeg ikke blande mig i, det er Venstres sag; men det eneste, jeg spørger om, er: Kan Venstre dog ikke forholde sig til det enkle lille spørgsmål, som måske for os andre er voldsomt stort, nemlig om det forbehold, som Danmark har i forhold til et overstærkt retligt samarbejde ikke kommer under voldsomt pres med den her Schengenkonvention?

Brian Mikkelsen (KF):

De to formål, som jo ligger bag Schengenkonventionen, kan vi fra Det Konservative Folkeparti støtte fuldt ud: den fri personbevægelighed over de indre grænser og styrkelsen af indsatsen imod international kriminalitet og illegal indvandring.

For os er det et ideologisk, politisk spørgsmål om, at den fri bevægelighed for personer er et spørgsmål om frihed, frihed til at rejse og handle som man vil. Og den frihed skal selvfølgelig også gælde for den danske befolkning.

Med friheden til at rejse kommer et dilemma ind, for friheden til at rejse over grænserne kommer jo også forbyrderne til gavn. Derfor er det andet mål, som vi også fuldt ud kan støtte fra konservativ side, at man får bekæmpet den internationale kriminalitet og illegale indvandring. Det er en forudsætning for det her.

Vi er fra konservativ side tilhængere af det fulde danske medlemskab af Schengensamarbejdet. Vi mener, at danske forbrugere og virksomheder skal have fuld fordel af det indre markeds fri bevægelighed for både varer og personer.

Der ville jo ske det, hvis danskerne og Danmark ikke deltog i Schengensamarbejdet, at så ville Tyskland være nødt til at opretholde en såkaldt ydre grænse til Danmark.

Denne ydre grænse ville ikke, som nogen allerede i dag har fremført det, holde illegale indvandrere og international kriminalitet væk fra Danmark, for de grupper lader sig jo ikke

stoppe af en banal grænsekontrol. Men den ydre grænse ville stoppe danske borgere og dansk erhvervsliv; det er altså dem, det ville gå ud over.

Vi så det for et par år siden, da tyskerne pludselig krævede, at danske busoperatører skulle garantere, at de borgere, der var med i bussen til Tyskland, også var danske statsborgere. Og hvis de var tredjelandsstatsborgere, så skulle man være sikker på, at der blev gjort opmærksom på det over for de tyske myndigheder.

Et nej til Schengen er altså efter min opfattelse ensbetydende med massiv grænsekontrol til skade for Danmark.

Sikkerheden og kontrollen ved de ydre grænser er naturligvis et kernespørgsmål. Det er derfor utrolig vigtigt, at den fælles europæiske visumpolitik udvikles hen i retning af, at der ikke bliver forskel på, hvorvidt man vil ind i Europa via Sverige, Italien eller Danmark.

Et tæt politisamarbejde er den eneste mulighed for at bekæmpe den kriminalitet, der ikke tager hensyn til grænserne. Vi kan kun vinde over terror, narko og børneprostitution ved at give politiet internationale redskaber.

Det er derfor, Det Konservative Folkeparti er tilhænger af de redskaber, som Schengenkonventionen indeholder. Det gælder Schengeninformationssystemet, SIS-systemet, der fungerer som eftersøgningsregister. Det gælder konventionens art. 40 og 41 om observation og forfølgelse af personer over grænserne. Det gælder bestemmelserne om gensidig retshjælp i straffesager og straffedommes internationale retskraft osv., osv.

Jeg vil også tilføje her til sidst, at vi er tilfredse med, at Schengenkonventionen stadig væk giver grundlag for at videreføre den nordiske pasunion; det er ikke, fordi vi tager afstand fra alt det gamle. Vi mener, at der er behov for fælles regler. Det er fint, at man har Schengenaftalen til at arbejde efter, men det vil være endnu bedre, set med vores øjne i hvert fald, med direkte EU-regler på området.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Hr. Brian Mikkelsen brugte nogenlunde det samme argument: Der skulle skabes frihed til, at man kunne rejse over landegrænserne mellem de europæiske lande.

Jeg har et ganske enkelt og meget, meget simpelt spørgsmål til hr. Brian Mikkelsen, som må kunne besvares med andet end det, som fru

Birthe Rønn Hornbech sagde: Vi er jo politisk uenige. Punktum! Og så var der ikke mere svar i det. Det meget simple spørgsmål, jeg vil stille til hr. Brian Mikkelsen, lyder: Er det ikke muligt for hr. Brian Mikkelsen at rejse frit rundt i hele EU i dag?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu plejer hr. Brian Mikkelsen jo at være en af de politikere herinde, som er til at diskutere med, og selv om man er uenig med ham, så plejer man at kunne få nogle svar, når man spørger. Det samme har ikke været tilfældet med et par andre ordførere indtil nu.

Derfor vil jeg spørge hr. Brian Mikkelsen, om han vil forholde sig til det problem, som Dansk Folkeparti i hvert fald ser der er i forbindelse med Schengenkonventionens art. 142, der siger, at vedtagelser i EU-regi skal føres over i Schengenkonventionen. Vi ser et problem i forhold til Danmarks forbehold, hvorved vi anerkender, at de andre lande kan lave et overstatsligt retligt samarbejde. Hvis de gør det, er det så ikke rigtigt hr. Brian Mikkelsen, at så er der et problem i forhold til det danske forbehold?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan forstå, at det er De Konservatives opfattelse, at Schengenaftalen ikke vil give problemer ved grænsen til Tyskland. I den forbindelse vil jeg gerne spørge hr. Brian Mikkelsen, om han er opmærksom på de oplysninger, som fremkom på den høring, vi havde forleden, om, at der altså bliver det problem, at politiet i virkeligheden skal gennemføre nøjagtig den samme kontrol som i dag, blot tilbagerykket et stykke op i Sønderjylland, og med de samme udgifter, det hele bliver bare mere besværligt.

Og herudover opstår der det retssikkerhedsproblem, at grænsekontrollen jo ikke længere kan blive objektiv, men må foregå på den måde, at politiet så skal køre rundt i Tønder og andre steder og angribe tilfældige mennesker og spørge dem, om de nu har deres pas osv. Det bliver jo et overvågningssamfund de første 25 km fra grænsen. Det bliver et overvågningssamfund uden lige, man dér skal have, hvor politiet er nødt til at gennemføre en meget besværlig og retssikkerhedsmæssigt meget betænkelig form for grænsekontrol. Er man i Det Konservative Folkeparti overhovedet ikke opmærksom på alle disse problemer ved den dansk-tyske grænse?

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Hr. Tom Behnke spørger, om der ikke i dag er frihed til at rejse over grænserne mellem EU-landene. Jo, det er der, men problemet er, at med et etableret og implementeret Schengen-samarbejde vil der blive sat en grænsebom ned for de lande, der ikke er med i det etablerede samarbejde, og så vil Danmark være efterladt udenfor, og det vil koste danske interesser både erhvervsmæssigt og personmæssigt kolossalt meget.

Det er derfor, vi selvfølgelig skal med i det samarbejde – som et mellemstatsligt samarbejde. Og det er et svar til hr. Kristian Thulesen Dahl, som jo også er en af de dygtige parlamentarikere herinde, som man nogle gange kan være enig med og nogle gange kan være uenig med. I dette tilfælde er jeg altså uenig med hr. Thulesen Dahl, for jeg mener ikke, at det strider mod det danske forbehold. Det er et mellemstatsligt samarbejde, det her. Det kan godt være, at vi fra konservativ side gerne vil have, at der bliver etableret et søjlespring her; men i øjeblikket synes jeg ikke, det strider imod noget som helst forbehold.

Hr. Keld Albrechtsen taler om bureaukratiet og overvågningssamfundet. Jamen hvis man skal opklare international kriminalitet, så bliver man nødt til at bruge nogle metoder, som man ikke ville bruge i den bedste af alle verdener. Og her er vi altså op imod den internationale mafia, terror, narko osv., og dér bliver man nødt til at samarbejde på tværs af landegrænserne og også give mulighed for at operere på et minimalt niveau på tværs af landegrænserne. Og det må trods alt være til fordel for alle lovlidige borgere.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Brian Mikkelsen mener, man skal bruge nogle nye metoder, men det kan vel ikke være hans mening, at de metoder, man skal bruge, skal være dyrere og dårligere end dem, man havde i forvejen.

Og det, jeg konkret spurgte hr. Brian Mikkelsen om, var, om han ikke er opmærksom på, at ved den såkaldte åbning af den dansk-tyske grænse sker der det, at man skal bruge de samme eller endog flere politiressourcer til på en mindre effektiv måde at gennemføre grænsekontrollen, samtidig med at man mindsker retssikkerheden i det sønderjyske område, fordi

politiet bliver nødt til at gå rundt og foretage personkontrol på en mindre objektiv måde – f.eks. efter hudfarve, for nu at sige rent ud hvad det drejer sig om. Er man ikke klar over i Det Konservative Folkeparti, at de nye metoder, man får, bliver dyrere og mindre effektive, og at de rejser en lang række retssikkerhedsspørgsmål? Og det var vel trods alt ikke det, man ønskede.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne takke hr. Brian Mikkelsen for at have givet et svar på mit spørgsmål; det er jo åbenbart et langt stykke at nå under denne første behandling.

Jeg vil så sige, at i den artikel, som jeg har henvist til tidligere under debatten, nemlig art. 142 i Schengenkonventionen, står der bl.a.:

»Bestemmelser, der strider mod bestemmelser, der er vedtaget mellem De Europæiske Fællesskabers medlemsstater, tilpasses under alle omstændigheder.«

I det citat, som jeg netop er kommet med fra denne her art. 142, har man jo ikke taget højde for den særlige situation, Danmark er i, hvor vi i Edinburgh-Afgørelsen har sagt, at vi accepterer, at de andre lande laver et overstatsligt retligt samarbejde, men at vi ikke skal være forpligtet af det.

Så indgår vi nu en mellemstatslig konvention, siger hr. Brian Mikkelsen, og derfor giver det ikke nogen problemer. Jo, det gør det da, hvis man i denne mellemstatslige konvention har skrevet, at de afgørelser, der i øvrigt måtte blive truffet i et kommende overstatsligt EU-samarbejde på det her område, automatisk skal overføres i Schengenkonventionen. Så giver det da et problem. Og det er den problemstilling, jeg gerne vil have hr. Brian Mikkelsen skal forholde sig mere konkret til.

Hvis nu de andre lande vedtager det hollandske udspil om at lave et overstatsligt samarbejde på det retlige område, er det så ikke rigtigt, at så er der en problemstilling her, som i det mindste ikke er belyst, og som der ikke er taget højde for i Schengenkonventionen? Så kan der vel også efter hr. Brian Mikkelsens opfattelse være et problem, som vi skal have analyseret til bunds.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg må altså sige til hr. Thulesen Dahl, at efter min bedste vurdering og efter at jeg har rådført

mig med folk, der ved mere om det her, end jeg gør, så er der – når man taler om mellemstatsligt samarbejde, som man taler om her – ikke noget problem. Det kan jo være, som hr. Thulesen Dahl selv er inde på, at man, hvis man vedtager nogle andre ting, så må se på konventionen og se på de aftaler, man har lavet; men ud fra de nuværende forudsætninger er der ingen problemer.

Hr. Keld Albrechtsen talte om en mindre effektiv og dyrere måde at udføre politiopgaver på. Dér må jeg sige til hr. Keld Albrechtsen: Det er vi ikke enige i. Vi tror på, at når man på den måde fleksibelt kan samarbejde på tværs af landegrænserne politimyndighederne imellem og ikke bliver hæmmet af nogle grænsebomme, som tilfældigvis er dér og dér, så vil der være mulighed for effektivt at kunne løse nogle politiopgaver og nogle kriminalitetsproblemer, som vi alle sammen har en interesse i bliver løst.

At der så kan være noget bureaukrati i starten, jamen det må man jo få klaret. Sådan er det med mange nyetablerede organisationer, men det må man jo kunne finde ud af. Vi tror på, at det er en rigtig måde at gøre det på, vi tror på, at det er en effektiv måde, og vi tror på, det er den eneste måde, hvorpå man kan løse nogle af de internationale kriminalitetsformer, der desværre er.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg anerkender naturligvis, at hr. Brian Mikkelsen lytter til nogen, som hr. Brian Mikkelsen stoler på og har tillid til, og så vælger holdning og tager bestik efter det. Men sagen er jo, vil jeg sige til hr. Brian Mikkelsen, at Schengenkonventionen er lavet på et tidspunkt og på en baggrund, der er helt anderledes end den, Danmark har nu, nemlig på den baggrund, at man havde et EU, hvor medlemsstaterne gik i samme takt, således at hvis man lavede et overstatsligt samarbejde inden for det retlige område inden for EU, ja, så forudsatte man, at alle medlemslande i EU var med i det overstatslige samarbejde.

Det er jo ikke situationen nu, og det er derfor, jeg vil bede hr. Brian Mikkelsen – om ikke andet så i hvert fald mellem handlingerne her i salen i det udvalgsarbejde, der kommer – om at kigge meget nøje på artikel 142 for at se, om der ikke, efter at Edinburgh-Afgørelsen er vedtaget, efter at Danmark har fået et forbehold, så bør være baggrund for, at Danmark siger, at artikel 142 og eventuelt andre artikler, som spiller ind,

må rettes til, så de tager højde for den særlige danske situation, som altså er anderledes – vil jeg understrege – end dengang, da Schengenkonventionen blev til.

Anne Baastrup (SF):

Som fru Dorte Bennedsen sagde, har vi i Folketinget diskuteret Schengenkonventionen igenem lang tid, og vi har også givet udtryk for vores holdninger undervejs. Så jeg vil i og for sig ikke ved min mellemkomst forlænge debatten så forfærdelig meget.

I SF fastholder vi, at vi ikke ønsker det samfund, som der lægges op til med tiltrædelsen af Schengenkonventionen, for vi ønsker ikke, at den manglende grænsekontrol skal føre til politikontrol i grænseområdet, og vi ønsker ikke, at det danske samfund generelt skal udvikle sig til et kontroksamfund, hvor politiets rolle og funktion markant ændres. Og vi ser med stor skepsis på det informationssystem, der er opbygget i Schengen, for der er ingen demokratisk kontrol og ingen reel afgrænsning af, hvilke myndigheder der må benytte sig af de oplysninger, der er indeholdt i SIS og SIRENE.

Hvis man sammenligner Schengeninformationssystemet med Europolsystemet og sikkerhedsforanstaltningerne omkring Europol, skal Schengeninformationssystemet imidlertid have ros, idet der i Schengensystemet er et permanent hul foroven, således at man dér – i modsætning til, hvad der er tilfældet med Europolsystemet – hele tiden vil tillempe Schengeninformationssystemet efter det, som måtte blive vedtaget enten i Europarådet eller andre steder med hensyn til beskyttelse i registerlovgivningsforstand.

Det var en lille ros.

Og vi ønsker ikke den totalharmonisering af asylpolitikken, som jo klart fremgår af slutdokumentet, og som også fremgår af lovforslag nr. L 222, og hvorefter de kontraherende parter skal udarbejde en redegørelse for deres nationale asylpolitik med henblik på en harmonisering. Det er ikke den vej, vi ønsker at det internationale samarbejde skal gå.

Men nu får vi jo snart høringsvarene, og dér kan vi måske få uddybet nogle af de problemer, som Dansk Politiforbund ved flere lejligheder har givet udtryk for, og som de i de sidste måneder jævnligt har skrevet artikler om i forskellige blade.

Der har også været en debat om forholdet til grundlovens § 20, og Justitsministeriet har i lov-

forslaget forsøgt at skrive sig ud af nogle af de problemer, som Justitsministeriet selv umiddelbart har kunnet erkende der kunne være, nemlig med hensyn til forholdet mellem artikel 40 og 41 og grundlovens § 20.

Imidlertid har man jo bl.a. i Norge diskuteret spørgsmålet om forholdet til den norske grundlov en hel del, og på grundlag af det notat, som vi har fået i forbindelse med den høring, som Europaudvalget og Retsudvalget holdt om Schengensamarbejdet, skal vi naturligvis i udvalget grundigt have diskuteret, om der er overensstemmelse mellem grundlovens § 20 og beslutningen om ratifikation af Schengenkonventionen.

Under den sidste forespørgselsdebat rejste jeg spørgsmålet om forholdet mellem den retlige undtagelse i Edinburgh-Afgørelsen og Schengenkonventionens artikel 142, men dengang fik jeg ikke noget svar fra Justitsministeriet, og jeg foreslog derfor den daværende justitsminister, at han i forbindelse med underskrivelsen af Schengenkonventionen den 19. december 1996 skulle gøre opmærksom på, at der er en undtagelse i Edinburgh-Afgørelsen, som naturligvis skal have indflydelse på den danske tilslutning til Schengenkonventionen, men mit forslag blev mødt med larmende tavshed fra justitsministeren.

Det kan så enten handle om, at man i Justitsministeriet ikke havde overvejet sammenhængen mellem artikel 142 og Edinburgh-Afgørelsen, eller om, at man simpelt hen var ligeglad, eller om, at man ikke ønskede at fortælle Folketinget om de problemer, der er forbundet med disse to modstridende folkeretligt bindende regler.

Under alle omstændigheder er der tilsyneladende ikke nogen, der reelt har ønsket at løse det problem, som jeg rent faktisk mener er et grundlæggende problem, som muligvis afslører regeringens opfattelse af, hvordan den retlige undtagelse skal forvaltes.

Sagen er den, at der inden for traditionel jura er to principper med hensyn til at vælge, hvilken regel der gælder forud for den anden, og jeg ved ikke meget om folkeret, men jeg går ud fra, at det er de samme principper, der gælder her.

Det ene princip går ud på, at den specielle regel går forud for den generelle, og da Schengenkonventionen er en speciel konvention, må den som sådan gå forud for Edinburgh-Afgørelsen.

Dertil kommer princippet om, at en nyere regel går forud for en ældre, og i og med, at den danske regering den 19. december 1996 har underskrevet Schengenkonventionen, så er den altså nyere end Edinburgh-Afgørelsen.

Så disse to principper må efter min bedste overbevisning betyde, at Edinburgh-Afgørelsens retlige undtagelse er blevet unddraget virkning, for så vidt angår Schengenkonventionen, når det nu – formentlig da, således som vi kan se af de sidste notater og de sidste traktatudkast – kan forventes, at man enten nu eller i nær fremtid vil indarbejde enten dele af eller hele Schengenkonventionen i Unionstraktaten.

På det tidspunkt må man sige at der ikke er meget tilbage af Edinburgh-Afgørelsens princip om, at det retlige samarbejde skal fastholdes som mellemstatsligt på grundlag af det hidtidige samarbejdsniveau, og det er skuffende, og jeg kan blot sige, at det er én af årsagerne til, at vi ikke kan støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil først blot sige, at det allermeste af, hvad fru Anne Baastrup sagde vedrørende grundlovsproblemet og den danske undtagelse og brudtet med det nationale kompromis, er jeg naturligvis enig i.

Kun én ting synes jeg at jeg må tilføje på nuværende tidspunkt – jeg vender tilbage til det andet under min ordførertale – og det vedrører spørgsmålet om registrene:

Det er korrekt, at når det gælder selve Schengeninformationssystemet, er der på overfladen en registerbeskyttelse. Problemet er bare, at når man kommer ned under overfladen, så er der også SIRENE-systemet, og det er hemmeligt. Men fordi vi allernådigst har fået lov til at kigge i de hemmelige papirer, har jeg altså læst, hvad der står om det.

Nu viser det sig ganske vist, at en del af teksten er slettet i det, som Folketinget har fået – så selv om vi skal lovgive om det, har vi stadig væk kun selve Schengenkonventionen – men her mangler der altså fuldstændig den registerkontrol, som findes så smukt på den overflade, som folk kan se, men hvor der altså nedenunder findes en afgrund af retssikkerhedsproblemer. Det vil jeg vende tilbage til.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg er fuldstændig klar over, at i selve SIRENE-systemet er der problemer, men jeg mener, at når ret skal være ret, er det sådan, at professor, dr. jur. Peter Blume mener, at SIS-systemet trods alt er bedre end Europoldatasikkerheds-systemet, og så bliver jeg jo nødt til at tilkendegive her fra talerstolen, at det er rent faktisk sådan, kloge folk mener. Men at der i øvrigt er store problemer i SIRENE-systemet, er jeg enig i.

Tom Behnke (FP):

Flere lande i EU har allerede ytret stærke ønsker om, at der bliver et overstatsligt samarbejde på det politimæssige område, og der er lande, som ønsker at gå langt videre; der er lande, der ønsker, at vi skal have et forenet Europa og et europæisk FBI. Det er der lande, der slet ikke lægger skjul på, og de gør, hvad de kan for at overbevise de andre lande om det, og de gør, hvad de kan for at få det gennemført.

Der ligger altså langt mere i disse lovforslag, end vi umiddelbart kan se i dag, for der ligger langt mere ude i fremtiden, end vi kan se af forslagene. Men fremtiden ser dystert ud for de fire danske forbehold, som heldigvis blev indført, og et af disse forbehold er forbeholdet på det retlige område og vedrørende indre anliggender.

Men med små ryk og skive for skive sørger Folketingets flertal for at fjerne forbeholdene. For sagen er jo, at Venstre, De Konservative og regeringspartierne ikke ønskede disse fire forbehold, og at den eneste grund til, at disse fire forbehold blev indført, var, at den danske befolkning ærligt og oprigtigt sagde nej tak til at være med i Unionen, og at befolkningen herefter skulle lokkes til at sige ja til unionen. Derfor gik Venstre, De Konservative og regeringspartierne modstræbende med til de fire danske forbehold. Det er det, der er virkeligheden.

Og for Venstre, De Konservative og regeringspartierne går øvelsen nu ud på at udhule disse forbehold styk for styk, for man ønsker jo reelt ikke, at forbeholdene skal eksistere.

Der bliver talt om, at man med Schengensamarbejdet får fri bevægelighed over grænserne; men det er jo noget vrøvl, for der er allerede i dag fri bevægelighed over grænserne i Europa.

Og der bliver talt om, at man med Schengensamarbejdet får mulighed for at forbedre politisamarbejdet; men den forbedring kan allerede

ske i dag, uden at man behøver gå med i Schengensamarbejdet, og uden at man behøver ophæve grænsekontrollen.

I Fremskridtspartiet er vi naturligvis tilhængere af et forbedret politisamarbejde i Europa og af en forstærket indsats imod organiseret grænseoverskridende kriminalitet. Der skal slet ikke være tvivl om, at Fremskridtspartiet naturligvis støtter disse gode initiativer til at prøve at gøre noget ved den meget omfattende og grove kriminalitet. Og der er al mulig grund til, at vi allerede i dag gør, hvad vi kan for at forstærke samarbejdet om indsatsen imod den grænseoverskridende kriminalitet.

Men når man allerede i dag, hvor grænsekontrollen jo altså eksisterer, ved, at der er behov for et bedre samarbejde, hvorfor vil man så gå et skridt videre ved simpelt hen at invitere til yderligere problemer? For sagen er jo, at åbne grænser alt andet lige vil skabe et eldorado for grænseoverskridende kriminalitet, og at konsekvensen af at fjerne grænsekontrollen er, at man for alvor mister følingen med den grænseoverskridende kriminalitet og for alvor får problemer med at bekæmpe den internationale, organiserede grænseoverskridende kriminalitet.

Når det allerede i dag, hvor vi har grænsekontrollen, hvor der trods alt bliver filteret en del fra, er et problem, hvorfor inviterer man så nu direkte til yderligere problemer ved at fjerne grænsekontrollen?

For den eneste kontrol, der finder sted – den eneste hindring for at passere grænserne i Europa – er, at man skal have sit pas med og vise det, når man passerer grænsen, og normalt tager det altså kun ca. 10-15 sekunder. Der kan være dage, hvor der er virkelig travlt, og så kan det tage et helt kvarter at komme over grænsen, men så varer det altså heller ikke længere. Det er alt, hvad der er af begrænsninger med hensyn til frit at passere grænserne.

Det er altså ikke således, at det ikke kan lade sig gøre. Det eneste, der kræves, er blot, at man foreviser sit pas.

Og sagen er jo også, at selv med gennemførelsen af Schengenkonventionen vil man som borger i Europa stadig væk være forpligtet til at have sit pas med sig, for man kan jo alle andre steder end lige præcis på grænsen blive stoppet og kontrolleret, og så skal man jo kunne legitimere sig og bevise, hvor man kommer fra, og at man retmæssigt er til stede i det pågældende land og altså har lov til at være der.

Så passet skal altså under alle omstændigheder medbringes.

Hvad er det så, der er så forfærdeligt ved, at man på grænsen lige skal vise passet, før man kan køre videre?

Ja, der er intet forfærdeligt i det set med Fremskridtspartiets øjne, og derfor er der ingen grund til, at man ophæver grænsekontrollen.

Og sagen er jo, at i det øjeblik grænsekontrollen så bliver fjernet, vil det forstærkede politisamarbejde sammenholdt med den forstærkede indenlandske kontrol medføre, at det ikke kun er dem, der passerer grænsen, der skal vise deres pas og kunne legitimere sig, for så vil man alle mulige andre steder rundt i Danmark stikprøvevis føre kontrol og foretage razziaer, hvor man kontrollerer borgernes legitimationspapirer for at se, om de nu også er berettigede til at være i Danmark, og det vil sige, at alt andet lige vil Schengenkonventionens gennemførelse betyde, at den danske befolkning fra tid til anden med jævne mellemrum vil blive generet af kontrol efter kontrol efter kontrol.

Så er der en anden ting vedrørende grænsen. I dag er det sådan, at politiet kan standse illegale flygtninge allerede på grænsen og dér meget nemt og smertefrit sende dem tilbage til det land, de kom fra, hvor der var sikkert. Det gælder f.eks. illegale flygtninge, der kommer fra Tyskland til Danmark.

Med gennemførelsen af Schengenkonventionen vil det ikke længere kunne lade sig gøre. Med Schengenkonventionen vil den illegale flygtning først blive opdaget langt senere, når vedkommende er kommet langt længere ind i Danmark, og på det tidspunkt vil en udsendelse være langt mere problematisk, endda selv i de åbenbart grundløse sager.

En illegal flygtning, der pågribes i Danmark, og hvis ansøgning om asyl viser sig at være åbenbart grundløs, koster i dag samfundet ca. 400.000 kr., en betragtelig slat penge i forhold til, hvor nemt og smertefrit og behændigt man allerede i dag har muligheden for at pågribe de illegale flygtninge ved grænsen og straks sørge for, at de bliver sendt tilbage f.eks. til Tyskland eller andre lande, hvor de kommer fra.

Jeg kan ikke forstå, at det store flertal i Folketinget ikke er indstillet på at lytte til de mennesker, der har forstand på det her. Det er, som om man kun lytter til folk, der sidder langt væk fra problemerne, der sidder godt gemt på kontorer bag nedtrukne rullegardiner, og som har nogle teoretiske forestillinger om, hvordan det her skal være i fremtiden. Hvorfor lytter man ikke til de mennesker, der har forstand på det her?

Hvorfor lytter man ikke til de mennesker, der hver eneste dag arbejder med det her, som har hænderne dybt nede i det?

Politiet har advaret så kraftigt, som de overhovedet kan, mod, at man gennemfører Schengenkonventionen. De har advaret så kraftigt, som det er muligt, mod, at man ophæver grænsekontrollen. De, der arbejder med det til daglig, kan se, hvordan problemerne vil opstå.

Vi har i Fremskridtspartiet valgt at lytte til de mennesker, der har forstand på det her, og vi har derfor i Fremskridtspartiet valgt at stemme imod en ophævelse af grænsekontrollen.

Keld Albrechtsen (EL):

Schengenkonventionen er et hovedelement i den større konstruktion, som man kalder Fort Europa, og som går ud på, at EU haler vindebreen op, lukker sig inde over for resten af verden og især konkret, når vi snakker Schengen, lukker de ydre grænser for flygtninge. Det betyder, at vi tager endnu et skridt i retning af, at vi i Folketinget mister muligheden for selv at bestemme dansk flygtningepolitik.

Der er nogle, der har hævdet, at det skulle være til gavn for flygtningene, at EU kommer ind på det retlige område med større kraft. Schengenkonventionen, som jo bliver en del af EU i løbet af få år, viser med beklagelig skarp tydelighed, at det, det handler om, ikke er at forbedre flygtninges rettigheder, men at holde dem ude.

Det viser sig f.eks. i forbindelse med de regler om udvidet transportansvar, som man forpligter sig til i Schengenaftalen: nu skal man ikke alene straffe flyselskaber, hvis de transporterer mennesker ind i Danmark, hvis visum man mener ikke er i orden, nu skal man også straffe færgeselskaber og derigennem i virkeligheden dem, der kører en bus med passagerer om bord på en færge i f.eks. Polen. Det vil betyde, at ikke alene flyselskaber, men også færgeselskaber og i sidste ende busselskaber vil begynde at lukke af for passagerer til Danmark.

Det bliver i realiteten fysisk umuligt for en flygtning at nå frem til Danmark. EU's ydre grænser kan ikke gennemtrænges, og dermed bliver selve spørgsmålet, om man har ret til at være flygtning eller ej, irrelevant, for der er ingen, der fremover overhovedet får chancen for at ansøge om asylstatus her i Danmark. Det er i kort form, hvad Schengenaftalen går ud på, og det er naturligvis også derfor, vi vender os så skarpt imod den.

Så er der alle de andre problemer, for i kølvandet på denne konstruktion med at lukke de ydre grænser har man skabt sig selv, synes jeg, en masse i virkeligheden unødige problemer som f.eks. denne grænsekontrol, som man siger ophæves, men som i realiteten ikke ophæves, men blot gøres utrolig bureaukratisk og besværlig.

Flere har været inde på spørgsmålet om grundloven. Der er to problemer i den forbindelse.

Det ene problem er den grænseoverskridende politivirksomhed, der nu bliver indført, forfølgelse hen over grænserne, og det, man kalder diskret overvågning, hvor civilklædt fremmed politi kan trænge ind over den danske grænse og udøve diskret overvågning.

På disse to områder er der tale om at flytte beføjelser fra danske myndigheder til fremmede landes myndigheder. Der er efter grundloven ingen mulighed for at foretage en sådan kompetenceoverdragelse. Der er ingen bestemmelser i grundloven, der kan bruges til at flytte denne beføjelse til at udøve politivirksomhed fra danske myndigheder til fremmede myndigheder.

Der findes i grundlovens § 20 en bestemmelse om, at beføjelser, der tilkommer rigets myndigheder, i nærmere bestemt omfang kan overlades til mellemfolkelige myndigheder, men ikke til andre landes myndigheder. Det er der ingen hjemmel til i grundloven, og derfor tyder alt på, at lovforslaget strider mod grundloven.

Regeringen hævder, at når man ikke kan foretage arrestationer, er der ikke tale om egentlig politivirksomhed. For det første er det en tvivlsom grænsedragning, og for det andet vil der jo i realiteten efter nødretsgrundsætningen blive foretaget arrestationer, når først forfølgelsen har fundet sted ind over landegrænsen. Alt andet vil jo være helt fornuftstridigt, og derfor står vi altså her med et meget alvorligt grundlovsproblem.

Det andet grundlovsproblem er, at man overdrager beføjelsen til at kontrollere brugen, og her tænker jeg især på misbruget, af oplysninger, der tilhører danske myndigheder, til fremmede landes domstole. Det er sådan, at oplysninger vil blive udleveret fra f.eks. den danske efterretningstjeneste til efterretningstjenesterne i de andre lande. Disse oplysninger vil så blive brugt, og i det omfang der sker et misbrug, vil kontrollen med dette misbrug af oplysningerne ikke ligge hos danske domstole, men hos domstolene i de lande, hvor misbruget sker.

Dermed har vi overdraget den dømmende myndighed, domstolsmyndigheden, fra danske domstole til domstole i andre lande. Det kræver brug af grundlovens § 20, hvis noget sådant skal finde sted, men regeringen har ikke ønsket at bruge grundlovens § 20, for så skulle der være en folkeafstemning om sagen, og det ønsker man øjensynlig ikke.

Derfor er denne sag fuld af grundlovsproblemer, som selvfølgelig må analyseres til bunds, og vi vil opfordre regeringen til inden andenbehandlingen at indkalde uvildige redegørelser fra juridiske eksperter om de to spørgsmål, jeg har rejst her. Det håber jeg meget stærkt, man vil gøre, men i sagen om lovforslaget om Europol har man nægtet at gennemføre en uvildig undersøgelse. Jeg håber meget stærkt, man vil gøre det her, og at man ikke her på lignende måde som med Europolforslaget vil forsøge at feje grundlovsproblemet ind under gulvtæppet.

Det næste problem, vi kommer til, er så det spørgsmål, som har været drøftet temmelig indgående her i dag. Drøftet kan man nu ikke sige, fordi der mest har været tale om, at vi har stillet spørgsmål til de partier, der går ind for lovforslaget, og svar har vi ikke fået. Men det kan i hvert fald konstateres, og jeg er glad for, at SF gav udtryk for det så klart, som fru Anne Bastrup gjorde det, at der her er tale om et brud på det nationale kompromis, en overtrædelse af de løfter, som man gav befolkningen i forbindelse med folkeafstemningen den 18. maj 1993, hvor man lovede os, at vi havde en undtagelse på det retlige område.

Den undtagelse bliver nu undermineret på den måde, at der i Schengenkonventionen er indbygget en bestemmelse om, at EU-regler skal have forrang frem for Schengenkonventionen. Regeringen har ikke ønsket at få afklaret det spørgsmål, og også det fejer man ind under gulvtæppet.

Et af de spørgsmål, som også rejser sig i forbindelse med Schengenaftalen, er spørgsmålet om den manglende parlamentariske og offentlige kontrol med det, der foregår. Jeg har allerede nævnt Holland. Det hollandske parlament har faktisk beskæftiget sig med det problem. Det overrasker mig, at den danske regering ved fremsættelsen her ikke har gjort sig nogen som helst overvejelser om, hvordan der skal sikres offentlighed omkring eksekutivkomiteens arbejde, og hvordan Folketinget skal kunne føre kontrol med, hvad der foregår.

Mit forslag er, at man indfører et system med mandatgivning, ligesom man i dag har i Folketingets Europaudvalg, når det drejer sig om EU og WTO. Det er jo trods alt sådan, at denne komité bag lukkede døre på hemmelige møder træffer beslutning om visumregler, grænsekontrolregler osv., en masse regler, som får afgørende betydning for enkeltpersoners velfærd og skæbne. Det bør ikke kunne være sådan, at man laver lovgivning i en komité, som er hemmelig for Folketinget og befolkningen, og det er den altså efter reglerne i Schengenaftalen.

Til slut vil jeg blot sige noget om behandlingen af spørgsmålet om SIRENE-systemet, det hemmelige informationssystem, som ligger neden under det officielle SIS-system. Vi må konstatere, at det materiale, som Folketinget har fået, er hemmeligstemplet, at det ikke en gang er komplet, og at der rent faktisk er udeladt passager i det materiale, som jo er en bindende del af Schengenkonventionen. Man beder os nu om her i Folketinget at tage stilling til en konvention, hvoraf en del er hemmelig. Jeg synes, det er utroligt, hvis et parlament virkelig vil finde sig i det.

Det gjorde man altså heller ikke i Holland, så vidt jeg har forstået, og det overrasker og bekymrer mig, at regeringen overhovedet ikke på forhånd har gjort sig overvejelser om, hvordan man sikrer parlamentarisk kontrol med det kompetenceområde, som man nu overlader til Schengenkomiteen.

Elisabeth Arnold (RV):

Folketinget er nu næsten færdig med en meget lang proces. Igennem flere år har vi diskuteret forskellige aspekter af tiltrædelsen af Schengenkonventionen og de ændringer i dansk lovgivning, der er nødvendige som følge af tiltrædelsen af denne aftale.

Det Radikale Venstre er tilfreds med det resultat, der foreligger her. Vi synes, der er taget hensyn til både dansk tradition, dansk registerlovgivning og tidligere dansk lovgivning, og at der alligevel er givet plads til den åbenhed, som jo er konsekvensen af Schengenaftalen.

Hovedprincipperne om fri bevægelighed inden for området, kontrol med de ydre grænser og samarbejde om kontrol med grænseoverskridende problemer går vi helt ind for i Det Radikale Venstre, og vi synes, det er et ekstra positivt træk ved denne aftale, at Norden samlet kan gå med, så vi kan bibeholde den nordiske pasaf-tale og den frihed, vi har været vant til igennem

mange år uden problemer for vores nationale identitet, hvis nogle skulle genoplive den debat. Vi er glade for, at det er lykkedes at få Norden med i Schengensamarbejdet, så vi kan undgå at få lande til at føle sig uden for det fællesskab, som vi meget gerne vil have at de er en del af.

Grundlæggende er det positivt, at alle får lettere ved at færdes rundt i det store område, som Schengenlandene jo omfatter. Det gælder såmænd ikke blot Schengenlandenes egne borgere, det gælder også de tredjelandstatsborgere, som har lovligt ophold eller asyl eller på anden måde har fuld ret til at være i de pågældende lande. De får også betydelig lettere ved at færdes rundt i området end nu, hvor de ustandselig bliver standset ved grænserne og afkrævet dokumentation for, at de har deres papirer i orden. Der er en langt større frihed indbygget, når vi får Schengenaftalen til at træde i kraft.

Selvfølge er der også risici og ulemper ved sådan en aftale, og det er selvfølgelig risikoen for, at den frie bevægelighed også udnyttes af andre end dem, som har rent mel i posen. Det betyder, at det vil være lettere for visse kriminelle elementer og også lidt lettere for menneskesmuglere og for illegale immigranter at flytte fra land til land. Der skal kontrol selvfølgelig være mulig, når myndighederne kommer i kontakt med de pågældende personer, og derfor er der lavet regler for politisamarbejde, regler for udveksling af oplysninger, regler for registre osv. osv.

Sådan som det er udformet i detaljer er vi fra radikal side tilfreds. Vi mener, der er de sikkerhedsgarantier og de nødbremser i systemet, som der skal være, hvis dansk tradition skal oprettholdes.

Vi har meget svært ved at dele forskrækkelsen og frygten for Schengenaftalen, men vi kan konstatere, at den frygt er til stede, for når man læser pressen og hører visse af partierne herinde, bliver det altså opfattet som et eller andet meget stort tilbageskridt, at man nu øger bevægelsesfriheden i Europa.

Med hensyn til den dagsorden, som Enhedslisten og Fremskridtspartiet åbenbart har sat for debatten i dag, om, at vi andre ikke gider diskutere disse ting endnu en gang, synes jeg, det er en uartighed over for et parlament, som i utallige debatter i løbet af de sidste år har diskuteret fordelene og/eller ulemperne ved Schengenaftalen. Vi mener fra radikal side, vi har gjort vores arbejde ordentligt og seriøst. Vi har gennemgået teksterne i lovforslagene og mener, at

det er fuldt forsvarligt at tiltræde dem. Der er mange fordele, og der er reelle fremskridt i aftalerne; der er også nogle få ulemper, men de ulemper mener vi helt bestemt at man kan håndtere.

Vi mener desuden, det er fuldt foreneligt med det danske forbehold om fortsættelse af samarbejdet inden for den kreds af lande, vi har et EU-samarbejde med, at have et samarbejde på mellemstatsligt plan vedrørende retlige og indre anliggender. Som aftalen ser ud nu, som detaljerne er nu, ser vi ingen problemer i at opretholde dette samarbejde, som det fungerer nu, og vi er helt indstillet på at gennemføre forslaget, når det kommer til den endelige afstemning.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige, at hvis der er noget, der er uartigt i denne sag, er det fru Elisabeth Arnolds og andres forsøg på at feje alle problemerne ind under gulvtæppet. Det synes jeg er uartigt.

Vi har haft en høring. Vi var enige om i Europaudvalget og Retsudvalget, at vi skulle have en høring, fordi der var en masse problemer i det her, som burde belyses grundigt. Så holdt vi høringen, og så viste det sig, at der var en masse uafklarede spørgsmål og en masse problemer, f.eks. problemet med den danske undtagelse. Så møder vi frem til en første behandling, hvor partierne principielt skal tilkendegive deres holdning og tage stilling til disse afgørende spørgsmål, og så møder vi en mur af afvisning, når vi forsøger på at få en indholdsmæssig debat om disse problemer.

Jeg synes faktisk, det er fru Elisabeth Arnold, der ikke tager befolkningen alvorligt. Fru Elisabeth Arnold er vel klar over, at der ude i den danske befolkning rent faktisk er en meget stor bekymring for, hvad det er for forpligtelser, vi nu skal til at påtage os i forbindelse med Schengenaftalen, så jeg synes, det var en urimelig bemærkning.

Så vil jeg godt spørge fru Elisabeth Arnold, hvad hun mener med, at der bliver større bevægelsesfrihed over grænserne. Er fru Elisabeth Arnold ikke klar over, at der vil blive indført nøjagtig den samme grænsekontrol, bare rykket et stykke tilbage fra grænsen, og at man derfor stadig er nødt til at have sit pas med, når man passerer grænsen?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Da Dansk Folkeparti foreslog, at der blev afholdt en høring om Schengenspørgsmålet på initiativ af Retsudvalget og Europaudvalget, kan jeg huske, at fru Elisabeth Arnolds bekymring var: Jamen vil hr. Kristian Thulesen Dahl mon lade sig overbevise af argumenter og lytte efter og tage det konstruktivt med sig i det videre arbejde osv.? Det havde vi en lille diskussion om også herne i Folketingssalen, tror jeg.

Jeg kan konstaterer nu, at fru Elisabeth Arnold i hvert fald ikke har ønsket at lytte til og drage nytte af de ting, der er kommet frem. En af de ting, der blev nævnt klart og tydeligt som et problem på høringen, var, at der er en grundlovsproblematik, som man skal tage hensyn til, og for Danmarks vedkommende et specielt hensyn til det danske forbehold over for et overstatsligt retligt samarbejde. Det er bl.a. på den baggrund, jeg her i dag tillader mig at spørge partierne, om de ikke vil tage de bekymringer i betragtning i det udvalgsarbejde, der nu skal finde sted, og eventuelt spørge nogle uvildige personer til råds.

Derfor vil jeg gerne spørge fru Elisabeth Arnold: Kunne det ikke være en løsning? Lad os få afklaret det her én gang for alle, lad os spørge nogle uden for huset og uden for regeringens regi til råds om, hvordan det reelt hænger sammen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Keld Albrechtsen brugte en del tid på at sige, at den høring, der blev afholdt i fællesskab af Retsudvalget og Europaudvalget, påviste en masse uafklarede problemer. Det var ikke mit indtryk. Jeg deltog i høringen og lyttede til nogle af indlæggene og til debatten, og jeg må sige, at der ikke dukkede nye problemer op for mig i den forbindelse.

Det viste sig helt som forventet, at den norske ekspert var modstander af EU, og det har han formentlig altid været. Han var også modstander af Schengensamarbejdet, og det generede ham voldsomt, at den norske regering havde tiltrådt Schengensamarbejdet. Det var ikke noget nyt for mig, og jeg kunne ikke se, der var nogen som helst problemer, jeg ikke havde hørt om før. Men det er ikke det samme som at sige, at høringen var overflødig eller unødvendig. Det var en spændende høring og en god høring, men jeg gik ikke tilbage efter høringen med nogen store, uafklarede spørgsmål, og hr. Keld

Albrechtsen nævnte da heller ikke i spørgsmålet til mig, hvilke problemer han gerne ville have afklaret.

Så var der et spørgsmål om større bevægelsesfrihed. Som det er i dag, hvor der er en udstrakt grænsekontrol, skal alle selvfølgelig have deres pas med, hvis de skal kunne dokumentere, hvem de er. Men det vil da være betydelig lettere for tredjelands statsborgere at passere en grænse, hvor der ingen kontrol er, end at passere en grænse, hvor der er kontrol. Det synes jeg ligger i selve sagens natur, og det er jo også en ting, vi har diskuteret med f.eks. indvandrerorganisationerne her i Danmark. Det er de også fuldstændig klar over.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl vil jeg blot sige, at jeg ser altså ingen grund til at inddrage grundlovskomiteen i arbejdet. Norge har tiltrådt Schengenaftalen, og Danmark har tiltrådt Schengenaftalen. Det er sket på mellemstatsligt niveau, og det kan vi gøre, uanset hvad der foregår i regeringsforhandlingerne i øvrigt. Vi har et forbehold om, at vi skal deltage på mellemstatsligt niveau i de retlige og indre anliggender, og det lever Schengenaftalen fuldt og helt op til.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu bor fru Elisabeth Arnold jo ikke i grænselandet, så jeg ved ikke, hvor tit hun passerer den dansk-tyske grænse. Men jeg vil godt spørge hende, om hun i ramme alvor tror, at Schengenaftalen vil gøre det lettere at passere den dansk-tyske grænse.

Jeg kan oplyse, at det er meget sjældent, man bliver paskontrolleret, når man kører over den dansk-tyske grænse, men det vil man blive fremover – ikke på selve grænsen, men et stykke fra grænsen. Retssikkerhedsmæssigt er det meget problematisk, og det er i øvrigt meget generende at blive stoppet f.eks. 10 km nede i Tyskland, eller 10 km oppe i Sønderjylland. Det er meget ubehageligt, for man kommer til at føle sig som en mistænkt, når man bliver stoppet af politiet, som er nødt til at flytte grænsekontrollen ind i landet. Det kan man da på ingen tænkelig måde påstå skulle være nemmere, så jeg vil godt bede fru Elisabeth Arnold forklare, hvordan det skulle kunne tænkes, at der bliver større frihed til at passere grænserne på den måde. Det bliver vist svært at sandsynliggøre.

Så vil jeg godt lige anholde bemærkningen om professor Mathiesen fra Norge. Jeg ved ikke,

om han er EU-modstander, men i øvrigt har han jo ikke det problem. Hans hjemland har ved en folkeafstemning besluttet, at det ikke vil være medlem af Unionen. Jeg ved ikke, hvad han stemte ved den folkeafstemning – det ved fru Elisabeth Arnold åbenbart – men jeg synes, han fremlagde en række meget seriøse analyser på konferencen, som bl.a. gik ud på, at der foreligger modstrid med grundloven i spørgsmålet om suverænitetsoverdragelse.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg gad nok se fru Elisabeth Arnolds markering i debatten, hvis jeg havde undladt at gå ind i en diskussion om substansen i et emne, fru Elisabeth Arnold ønskede debatteret, under henvisning til, at sagen blev rejst af en EU-tilhænger, og at jeg derfor ikke ville forholde mig til den. Det er jo svært at få en diskussion, hvis man bare affejer tingene under henvisning til sådan noget, og derfor vil jeg gerne anholde det synspunkt fra fru Elisabeth Arnolds side. Jeg synes ikke, det er særlig seriøst at komme med den slags.

Jeg vil gerne spørge fru Elisabeth Arnold om de konkrete problemer, nemlig grundlovsproblematikken og spørgsmålet om forbeholdet. Hvad nu, hvis vi om måske 6 uger ser et traktatudkast, som måske bliver en realitet efterfølgende, og det indeholder noget om et overstatsligt samarbejde inden for det retlige område? Er fru Elisabeth Arnold så ikke enig i, at der vil være et problem med art. 142 i Schengenkonventionen, som jo er lavet lang tid, før vi overhovedet fik den situation, at vi har fire danske forbehold at tage vare på?

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Jeg har haft den måske kedelige fornøjelse at følge med i denne debat på min skærm oppe på kontoret, og jeg må nok sige, at jeg er mildest talt dybt, dybt rystet over Det Radikale Venstre.

Det, jeg rent umiddelbart tænkte, da jeg hørte den radikale ordfører, var, at når der skal ske et større indgreb i samfundet som sådan – det kan være af økonomisk art eller andre større omvæltninger – plejer man at gå ud og faktisk erklære sig enig med Fremskridtspartiet i, at befolkningen skal høres, og at der skal lyttes til befolkningens ønsker. Jeg kan godt se, at fru Elisabeth Arnold ikke rigtig forstår, hvad jeg mener med det, men det er faktisk folkeafstemninger, jeg tænker på.

Så kan man selvfølgelig sige: Jamen hvad har det med det her at gøre? Behøver vi sende det spørgsmål til folkeafstemning? Jeg mener faktisk, det vil være utrolig vigtigt, for den sag, vi diskuterer her i dag, får så vidtrækkende konsekvenser – det vil vi kunne se på længere sigt – at det vil være rimeligt at spørge befolkningen.

Det handler trods alt om en virkelig gennemgribende udvikling; man vil fuldstændig slette alt, hvad der hedder kontrol, og jeg vil gerne spørge, om fru Elisabeth Arnold har tænkt i de baner. Normalt hører vi jo fra De Radikale, at når det drejer sig om grundloven osv., skal man tage borgerne mere med på råd.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg mener faktisk, at det vil blive lettere at passere grænserne – ikke blot den dansk-tyske grænse, men også grænser mellem nabolande, som er medlemmer af Schengenaftalen. Det mener jeg vil blive tilfældet, og det var også hensigten med aftalen, at det skulle blive lettere. Problemet er selvfølgelig, at det også bliver lettere for dem, der har ondt i sinde eller ikke har ret til at opholde sig i et af de lande, som deler den fælles grænse, og det er derfor, Schengenaftalen er udformet, som den er.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl kan jeg blot sige, at jeg har ikke sagt, at høringen var unødvendig eller uvæsentlig. Men det eneste nye, den bibragte mig, var mødet med den person fra Norge, som jeg ikke tidligere havde mødt, og jeg hørte nogle argumenter fra ham, som mindede mig meget om nogle argumenter, jeg hører til daglig fra hr. Keld Albrechtsen og hr. Thulesen Dahl, så derfor var der ikke så meget nyt for mig at gå hjem med.

Jeg vil også sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at vi kan ikke indgå nogen aftaler på overstatsligt plan inden for tredje søjles område. Det fremgår af det danske forbehold efter den sidste folkeafstemning, og derfor kan jeg ikke se, at der er et problem i forbindelse med Schengenaftalen. Den er mellemstatslig, det skal den forsats være, og Danmark kan ikke deltage i noget samarbejde inden for EU-området på det overstatslige plan, når det drejer sig om disse ting.

Til hr. Jan Kjøpke Christensen vil jeg blot sige, at hr. Kjøpke Christensen er meget let at ryste, hvis han ved at følge denne debat oppe ved sin højtaler kan føle sig rystet over det, jeg sagde om, at vi skulle indgå i Schengenaftalen. Jeg vil heller ikke foreslå en folkeafstemning om en sag

som denne her. Har den nordiske pasunion nogen sinde været til folkeafstemning? Det har den mig bekendt ikke, og jeg har da heller ikke hørt, at Fremskridtspartiet har fremsat ønske om, at der skulle være folkeafstemning om den nordiske pasunion. Den var da en mindst lige så indgribende ændring i vores dagligdag, som Schengenaftalen er.

(Kort bemærkning).

Jan Kjøpke Christensen (FP):

Jeg vil gerne have Det Radikale Venstre lidt på banen vedrørende det, som er så fundamentalt – i hvert fald efter det, de siger ved festlige sammenkomster osv. – at det netop er befolkningen, der skal lyttes til.

Fremskridtspartiet er af den opfattelse, at dette forslag vil få nogle vidtrækkende konsekvenser for landet. Vi tænker naturligvis på, som også politiet ved grænsen har udtalt gang på gang, at illegale indvandring og den slags vil florere. Antallet vil eksplodere efter politiets opfattelse.

Jeg har for nylig som folketingsmedlem for Fremskridtspartiet i Sønderjyllands Amt været sammen med politiet dernede til et seminar, hvor det også kom klart frem. Som også vores ordfører, hr. Tom Behnke sagde, er de, der arbejder med problemerne til daglig, helt klar over, at forslaget vil medføre nogle uoverskuelige konsekvenser for landet som sådan, og derfor mener jeg naturligvis, det er klart, at borgerne skal tages med på råd. I hvert fald foreløbig burde man lytte til dem, der arbejder med tingene dernede, men ikke engang det vil Det Radikale Venstre, og det er ret rystende, synes jeg.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Fru Elisabeth Arnold spurgte, hvorfor der så ikke havde været folkeafstemning om den nordiske pasunion. Det er jo ét af problemerne i denne sag, at regeringen forestiller sig, at den kan bilde befolkningen ind, at Schengenaftalen i virkeligheden er sådan noget cirka ligesom den nordiske pasunion. Det er jo i virkeligheden det, man påstår.

Det, der jo er den helt afgørende forskel mellem Schengen og den nordiske pasunion, er, at her er tale om dels et omfattende politisamarbejde efter helt andre principper end i den nordiske pasunion, bl.a. med grænseoverskridende politivirksomhed, og dels er der tale om et brud på den danske undtagelse.

Det er altså nogle meget konkrete ting, som gør, at jeg synes, det er et rimeligt forslag, der bliver stillet om, at vi skulle sende denne her sag til folkeafstemning. Det er faktisk det eneste rimelige og bliver da forhåbentlig også konklusionen på den grundlovsundersøgelse, som jeg meget stærkt håber regeringen vil medvirke til at vi får.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Jan Køpke Christensen sagde, at der var kommet advarsler fra politibedsmænd i grænselandet om, at indvandringen ville florere, og at det ville vælte ind over grænsen med illegale indvandrere og flygtninge osv. osv.

Det stemmer meget dårligt overens med den advarsel, som hr. Keld Albrechtsen kom med tidligere i debatten i dag, hvor han sagde: Danmark ville blive et totalt lukket land for flygtninge. Der ville ikke kunne komme nogen som helst ind. Jeg synes, de to herrer må gå afsides og diskutere, hvem af dem der har ret. De kan ikke begge to have ret. Det vil i hvert fald blive svært for mig at forstå, hvordan det kan lade sig gøre.

Så vil jeg blot sige til hr. Keld Albrechtsen om sammenligningen med den nordiske pasunion, at der jo findes et udstrakt politisamarbejde i Norden uden parlamentarisk kontrol med regler, som ikke er fastsat her i Folketinget. Hvorfor er hr. Keld Albrechtsen ikke lige så rystet over det, som han er over Schengensamarbejdet?

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

At vi hver især har vore argumenter for at gå imod Schengen, den debat fatter jeg slet ikke at De Radikale begynder at blande sig i. Det eneste, man kan forlange, er da, at Det Radikale Venstre har en holdning til det her.

Er det sådan, at man er enig med grænsepolitiet i, at illegal indvandring, øvrige kriminelle osv. vil fuse ind over den dansk-tyske grænse f.eks., og det kan også være andre grænser? Eller er det sådan, at man er enig med Enhedslisten i, at det vil blive hermetisk lukket? Det må vi jo da få en klar melding om fra Det Radikale Venstre. Hvad mener Det Radikale Venstre?

Vi er modstandere af Schengen i Fremskridtspartiet, og det er med den argumentation, som også grænsepolitiet har, at der kommer uoverskuelige konsekvenser med hensyn til illegal indvandring blandt andet.

De Radikale må da have gjort op med sig selv, tror man på det ene eller på det andet? Har man en vurdering af det, eller siger man som sædvanlig: Jamen vi står sådan midt imellem. Vi tror lidt på begge dele osv., vi har ikke sådan rigtig nogen konkrete facts at gå efter, så vi forholder os stort set til, hvad de øvrige partier, der er tilhængere af Schengen, siger.

Har man gjort op med sig selv, hvad man mener i Det Radikale Venstre? For jeg synes faktisk ikke, det kommer klart frem.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det nordiske politisamarbejde har efter vores opfattelse sådan en mellemstatslig form, og det finder sted inden for gældende regler i de enkelte lande, håber jeg da. Jeg håber ikke, der er noget SIRENE-system i det nordiske politisamarbejde. Det tror jeg heller ikke, der er.

Nej, det er et mellemstatsligt politisamarbejde af den slags, som vi skal have, og som vi også gerne vil have med EU-landene, og som man i øvrigt har i Haag i dag i narkosamarbejdet, og som fungerer udmærket, og som er mellemstatsligt, og som bliver ødelagt, når man nu laver alt det her overstatslige. Så der er en meget klar forskel mellem den nordiske form for mellemstatsligt konkret juridisk velafgrænset politisamarbejde – og i øvrigt effektivt – og så dette Babylon af et registersystem, som man nu vil bygge op her.

Så vil jeg godt sige om grænserne til fru Elisabeth Arnold: Det, jeg sagde, var, at man lukker de ydre grænser, og ved hjælp af f.eks. reglerne om transportøransvar sikrer man, at der ikke kommer flygtninge ind i EU og altså heller ikke til Danmark.

Om de indre grænser i EU har jeg sagt, at dér bliver kontrollen den samme. Den bliver bare mindre effektiv og dyrere og mere besværlig og fører til en overvågningsstat i grænseområderne. Det er det, jeg har sagt om de indre grænser.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg kan altså ikke forstå, det skal gå ud over Det Radikale Venstre, at hr. Jan Køpke Christensen trængte til en gåtur efter at have siddet i timevis og lyttet til en debat oppe på sit kontor.

Det Radikale Venstre har i adskillige år i alle de debatter, vi har haft om Schengenaftalen, udtalt vores synspunkter, og vi har i dag sagt klart og tydeligt: Vi går ind for Schengenaftalen, vi støtter de lovforslag, der er lagt frem her.

Det må have været, mens hr. Jan Køpke Christensen var i fuld fart på vej fra sit kontor og herved i Folketingssalen, jeg sagde det, for ellers kunne han ikke have stillet det sidste spørgsmål.

Sonja Albrink (CD):

Lad mig starte med at sige, at CD er tilfreds med de lovforslag, der ligger. CD støtter jo Schengenarbejdet og dermed også forslagene. CD's stilling til Schengenarbejdet har vi jo diskuteret adskillige gange, og jeg mener derfor ikke, at jeg nødvendigvis i dag behøver at gentage, hvad der er blevet sagt.

Vi er tilfredse med de arbejdsinstrumenter, som ligger i forslagene, og alt i alt kan CD give sin fulde støtte.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der skal ikke herske tvivl om, at Dansk Folkeparti er modstander af de to lovforslag, vi har til behandling her i dag om Schengenkonventionen, Schengensamarbejdet.

Det er vi af en lang række årsager, bl.a. at der for os ikke er tvivl om, at Schengenkonventionen er en del af noget meget større – en del af tanken om at gøre EU til et samlet land med delstater, hvor Danmark er én delstat i lighed med andre. Det er målet, og det tager man skridtene hen imod ét for ét, og det virker egentlig – også når man hører den diskussion eller mangel på diskussion, vi har haft her i dag – på mange måder, som om målet helliger midlet.

Det er egentlig ligeegyldigt, hvilke argumenter der bliver oprullet her fra talerstolen fra flere ordførere, så skal vi den bestemte vej. Og målet her i Schengenaftalen er jo så, at grænsekontrollen skal stå for fald.

Det er ulogisk for tilhængerne af EU-konstruktionen, at vi skal have sådan noget snærende, som at vi kan risikere at skulle vise vores pas, hvis vi skal passere grænserne. Det er ulogisk, når man har ét land, at man så skal vise pas, når man rejser mellem delstaterne. Det virker jo egentlig logisk nok ud fra den tankegang, men det virker bestemt ikke logisk ud fra så mange andre tankegange og specielt ikke tankegangen om, at vi skal bevare Danmark som et nationalt, suverænt land, som selv bestemmer, og hvor danskerne er herre i eget hus.

Målet her er altså ingen grænsekontrol ved selve grænsen, og det ved fadderne til Schengenkonventionen jo godt i særdeleshed er til gavn for forbyrderne. Derfor foreslår man så en række kompenserende foranstaltninger for at

dæmme op for de ulemper, som man ved fri passage over grænserne og manglende grænsekontrol i det hele taget vil skabe.

Men lad os lige først en gang mere tænke over målet her med at fjerne grænsekontrollen: Er det egentlig rigtigt? Efter Dansk Folkepartis opfattelse bestemt nej. Og der er flere, der er enige med Dansk Folkeparti i den analyse og i den konklusion, vi foretager.

Går vi tilbage til sidste sommer, så holdt G7-landene et af de møder, de jo så ofte holder, og temaet for mødet var bekæmpelse af terrorisme. De udarbejdede en 25-punkts-plan for, hvordan de ville anbefale landene i hele verden at bekæmpe terrorisme. Et af punkterne i denne her 25-punkts-plan var en anbefaling af, at man forstærkede grænsekontrollen – altså nøjagtig det modsatte af, hvad der foreslås med Schengenkonventionen.

Men ikke bare G7-landene har været enige med Dansk Folkeparti, næ, det har Socialdemokratiet da også været, i hvert fald hvis man skal se på Socialdemokratiets repræsentanter i Europa-Parlamentet.

Så sent som i oktober sidste år skulle man i Europa-Parlamentet diskutere og stemme om 3 betænkninger om afskaffelse af personkontrol ved de indre grænser og retten til at rejse inden for EU, som det så fint hedder. Og da man har afstemningen, udtaler den danske socialdemokratiske gruppe, at den ikke finder, tiden er moden til at ophæve personkontrollen ved EU's indre grænser.

Uanset hensynet til det indre markedes gennemførelse bliver man nødt til at tage problemerne med narkotika- og våbensmugling dybt alvorligt, hedder det videre i stemmeforklaringen. Disse problemer er ikke blevet mindre på grund af det indre marked, og kun en effektiv personkontrol ved grænserne giver os en rimelig chance for at komme denne form for kriminalitet til livs. Derfor kan den ikke undværes, før problemerne er løst, lyder stemmeforklaringen fra de tre socialdemokrater. Det er da interessant læsning. Det var i oktober 1996.

Jeg ved godt, og det kunne man også følge i den offentlige debat efterfølgende, at de danske socialdemokrater, som er bosiddende og arbejder her i Danmark, blev meget oprørte og skyndte sig at forsøge at banke de socialdemokratiske medlemmer af Europa-Parlamentet på plads, men ikke desto mindre tror jeg, der blev talt fra hjertet, da de tre socialdemokrater i Europa-Parlamentet i den her anledning sagde,

at der er store problemer ved at ophæve personkontrollen ved grænserne, og at de direkte anbefaler, at man ikke gør det på det her tidspunkt.

Kigger vi isoleret på den dansk-tyske grænse, så synes vi også i Dansk Folkeparti, at det på meget fornem vis illustrerer det problem, vi har at gøre med her.

I 1996 har politiet ved grænsen – og det har de selv opgjort – afvist lige knap 34.000 personer. Samtidig har de haft en sagsbehandling af asylsøgere på knap 1.200 personer. Det illustrerer jo meget godt, at der faktisk foregår en meget stærk markering af den danske grænse ved, at der altså bliver afvist tusindvis af personer bare ved den dansk-tyske grænse, som ikke har noget at gøre i Danmark.

Jeg skal for en ordens skyld sige, at de ikke nødvendigvis alle sammen er kriminelle folk, som vil ind og begå mord og hæрге i Danmark. Det kan naturligvis også være af andre grunde, de bliver afvist, men det er folk, som altså ikke har noget at foretage sig i Danmark af den ene eller anden grund, som ikke har gyldig rejsehjemmel, eller som er opført i kriminalregisteret, som er udvist af Danmark, og dér har vi en mulighed for ved grænsen at afvise disse personer. Den mulighed er selvsagt borte, hvis vi ophæver grænsekontrollen.

Samtidig så har vi jo et problem med asylsøgere. De asylsøgere, der møder ved grænsen, og som vi afviser ved selve grænsen, fordi de er grundløse, kan vi afvise, fordi de kommer fra et sikkert land. Hvis vi møder dem ved Kolding eller ved Nyborg på Fyn – og de er kloge nok til ikke at sige, at de lige kommer fra Tyskland – ja, så har vi ikke den mulighed; så skal de igennem hele asylansøgningssystemet med de omkostninger, som det jo også indebærer.

Der er også hele problematikken med de subsistensløse, hvor vi ikke ved, hvad konsekvenserne vil være af at afskaffe grænsekontrollen. Der er muligvis i omegnen af en million subsistensløse i Tyskland, og det kunne jo være en tanke, man kunne have, at en del af dem ville forsøge at søge til Danmark. De bliver umiddelbart afvist i dag, fordi de ikke kan godtgøre, at de kan klare sig økonomisk i Danmark.

Der er problematikken med folk, der bliver udvist af Danmark, som vi får større problemer med at sørge for ikke kommer ind i Danmark igen; hele problemet med den stigning i den uorganiserede arbejdskraft i Danmark, der helt givet vil fremkomme ved, at man inden for

Schengenkonventionens landes grænser ikke har grænsekontrol; problemet med, at man jo rent faktisk også ved grænsen i dag sørger for at afvise farligt miljøaffald, hvis ikke det har de certifikater, der er nødvendige, for ikke at tale om den problematik, der opstod omkring situationen med svinepest i Tyskland, hvor vi har haft en kolossal interesse i at kunne godtgøre, at der ikke var risiko for, at svinepesten også kom til Danmark. Da har man rent faktisk ved den dansk-tyske grænse, fordi man har en grænsekontrol på stedet, kunnet afvise de lastbiler, som er kommet, og som ikke har været i ordentlig renjort stand.

Sådan kunne man blive ved med at påvise, at der altså er en lang række fordele ved at bevare grænsekontrollen, og jeg synes som sagt, at eksemplerne fra den dansk-tyske grænse taler deres eget tydelige sprog om det.

For Dansk Folkeparti er der ingen tvivl om, at skal Schengenkonventionen gennemføres i Danmark på den retligt rigtige måde, også ud fra den rigtige politiske vinkel, så er det nødvendigt, at der foretages en folkeafstemning, hvor befolkningen bliver spurgt, om man ønsker at tiltræde Schengenkonventionen.

Der går så mange rygter i krogene af det her hus om, at der skal være folketingsvalg på et eller andet tidspunkt, og så kunne man jo selvfølgelig i samme sammenhæng opfordre regeringen til at tage en folkeafstemning samtidig, når man er i gang. Der er ingen tvivl for os om, at man med den her aftale knægter det retlige forbehold. Jeg har i løbet af debatten flere gange været inde på hvorfor.

Der er for os ingen tvivl om, at der er suverænitetsafgivelse forbundet med aftalen, og der er ingen tvivl om, at man derfor skal benytte grundlovens § 20 for at gennemføre Schengenkonventionen, som jo indebærer, at der skal være et flertal på fem sjettedele her i Folketinget for at gennemføre aftalen. Og efter at Fremskridtspartiet har ændret holdning til spørgsmålet, er der jo ikke længere fem sjettedeles flertal her i Folketinget for aftalen, og derfor skal der efter vores opfattelse være en folkeafstemning om spørgsmålet.

Jeg skal ikke undlade også at gøre opmærksom på, at vi i Dansk Folkeparti føler, at der er retssikkerhedsmæssige problemer i forhold til den efterretningstjeneste, som man etablerer med Schengenkonventionens indhold. Den efterretningstjeneste, som etableres, er det for os at se umuligt for parlamentarikere at have bare

nogenlunde indsigt i og kontrol med. Vi mener, det meget bedre kan lade sig gøre, hvis man har efterretningstjenester på nationalt niveau og politimyndigheder, der ellers samarbejder fornuftigt om de konkrete problemer, der skal samarbejdes om.

Så der er en lang række ting, der gør, at Dansk Folkeparti på det bestemteste må anbefale Folketinget ikke at ratificere den her konvention, og hvis man ønsker at ratificere konventionen, så i det mindste gøre det på den eneste anstændige måde både juridisk og politisk, nemlig ved at man spørger befolkningen om det.

Endelig skal jeg sige, at vi har den holdning, at man ikke burde have det hastværk, som flertallet af partierne desværre har i denne sag. Man burde under alle omstændigheder afvente regeringskonferencens udfald, før man gik videre med ratifikationsproceduren af Schengenkonventionen.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til de ordførere, der i dag har givet regeringen tilslutning til, at Danmark nu kan ratificere Danmarks tilslutning til Schengenkonventionen.

Jeg vil gerne sige tak til fru Dorte Bennedsen, til fru Elisabeth Arnold og til fru Sonja Albrink, men også til hr. Brian Mikkelsen og til Venstres ordfører, fru Birthe Rønn Hornbech, for det flertal, der her i dag har tilkendegivet, at Danmark nu kan tage det fulde skridt, efter at vi nu har været observatør i Schengensamarbejdet, til også at være fuldgyldigt medlemsland.

Jeg vil gerne give fru Dorte Bennedsen ret i, at der er sagt meget under dagens debat, men ikke meget nyt. Jo, måske har hr. Keld Albrechtsen fundet et par nye tvivlsspørgsmål, der sådan kan hvirvle støv op, om ikke andet så i hvert fald skabe lidt mistænksomhed, om der er noget, der er skubt ind under gulvtæppet. Jeg skal her i min besvarelse forsøge at få manet noget af det til jorden igen.

Jeg skal ikke bruge megen tid på at gennemgå selve indholdet i lovforslaget. Det fremstår jo, og flere ordførere har også refereret til formålet med, at Danmark nu går ind i samarbejdet for at skabe den frie personbevægelighed over landegrænserne. Det medfører jo nødvendigvis, at der skal ske ændringer i de samarbejdsomstre, hvorunder vi opklarer kriminalitet, så vi bliver i stand til at hjælpe hinanden på tværs af landegrænserne med at finde frem til de folk, der kan

være eftersøgt for kriminelle handlinger i et andet land end dér, hvor de aktuelt opholder sig. Alt det tror jeg de fleste partier er enige i. Spørgsmålet er så, hvilket retligt grundlag der så skal gælde for Danmark.

Det er også sagt, at når vi nu tiltræder konventionens bestemmelser, foregår fremmed politis muligheder for at kunne være på dansk territorium på et restriktivt grundlag. Det er der flere ordførere, der har kvitteret for. Jeg er selvsagt enig i, at vi skal sikre, at det er den danske retsplejelov, der gælder i Danmark. Vi skal sikre, at det er dansk politi, der har politimyndighed i Danmark. Sådan vil det også fortsat være.

Når udenlandsk politik kan benytte sig af artikel 40 og 41 i Schengenkonventionen, så er det fra dansk side tilkendegivet, at for så vidt angår observation, så vil det være dansk politi, der til enhver tid kan overtage observationen. For så vidt angår medbringelse af tjenestepistol, ja, så vil det være tilladt, hvis de kommer ad landjorden, men hvis de kommer med fly eller skib, ja, så vil det kun være i særlige situationer, at det kan lade sig gøre at medbringe tjenestevåben til nødværgebestemmelserne. Når det drejer sig om den varme forfølgelse, har Danmark allerede tilkendegivet, at vi vil komme med en erklæring, hvor vi vil lave en 25-km.s-grænse ved den dansk-tyske grænse, og vi har også fra dansk side villet sige nej til tysk politis mulighed for at fuldføre en arrestation på dansk jord. De skal tilkalde dansk politi til at gennemføre en standsning til en egentlig arrestation. De bestemmelser er restriktive. Det er det grundlag, Danmark tilslutter sig på.

I de øvrige nordiske lande er man også i gang med ratifikationsprocessen, hvilket modstanderne af dansk tilslutning jo helt forbigår. Men både i Norge og i Island og i Sverige og i Finland er man igennem nøjagtig samme proces, og jeg kan sige, at det ikke er med samme restriktive tilgang, nogle af de øvrige nordiske lande er gået ind i sagen, men det er jo deres egen beslutning. I Danmark gør vi det med denne restriktive tilgang.

Jeg synes også, vi mangler svar ikke blot fra SF's ordfører, men også fra de øvrige ordførere, fra hr. Keld Albrechtsen f.eks. Hvad er svaret på spørgsmålet om opretholdelse af den nordiske pasunion, nu hvor alle vore venner melder sig ind i Schengen? Hvad er svaret? Det synes jeg står hen i det uvisse. Ikke mindst fra SF's ordfører, for jeg husker meget tydeligt, at det var et af

hovedkernespørgsmålene for SF tidligere. Men nu da alle de andre nordiske lande melder sig ind under Schengen og tilslutter sig det mellemstatslige samarbejde – også Island og Norge, der ikke er medlem af Den Europæiske Union – ja, så blaffer det i vinden, hvad svarene er.

Jeg har en kommentar til hr. Keld Albrechtsen, som forsøger at skabe myter, og det er jo den sædvanlige taktik fra hr. Albrechtsen, når det drejer sig om europæiske anliggender, også selv om det er mellemstatslige anliggender. Hr. Albrechtsen forsøger også at lokke SF's ordfører ind i en mystificering af det såkaldte SIRENE-projekt, som knytter sig til Schengens informationssystem. Hvad er nu det for noget? Er der noget hemmeligt? Er der noget efterretningsliggende? Er der noget med blå briller og skæg?

Nej, det er der ikke, og det ved hr. Albrechtsen udmærket godt, for hr. Albrechtsen har fået et meget stort dokument om dette spørgsmål tilsendt. Det drejer sig i al sin enkelhed om, at vi har meget restriktive rammer for Schengens informationssystem og for, hvad der kan indrettes fra de enkelte medlemslande til SIS, og det skal være meget kortfattede angivelser af den person, som her er eftersøgt.

Det er for at sikre, at hvis der f.eks. kommer en hollandsk statsborger til Danmark fra USA og man ser i Danmark, at denne person er eftersøgt i SIS, så skal dansk politi naturligvis have mulighed for at tage kontakt til det hollandske SIRENE-kontor, som vil være de hollandske politimyndigheder, og få oplyst, hvad den pågældende hollænder faktisk er sigtet for, netop for at dansk politi kan sikre, at der kan ske udlevering fra Danmark efter udleveringskonventionens bestemmelser. For her har vi nemlig retssikkerhedsgaranti, så man ikke bare udleverer udenlandske statsborgere til strafforfølgelse i deres land, uden at vi har sikkerhed for, at udleveringskonventionens bestemmelser er gældende.

Så siger hr. Albrechtsen, at der nok er noget hemmeligt neden under det hele. Nej, der er ikke noget hemmeligt neden under det hele. Men det er da rigtigt, at samarbejdet mellem SIRENE-kontorerne skal kunne foregå på en hurtig og en meget nemt tilgængelig måde under anvendelse af den nye teknologi som f.eks. telefax eller elektronisk post. Det er alt sammen noget, der skal smidiggøre, at politimyndighederne kan sikre, at Danmark lever op til udleveringskonventionens bestemmelser om den strafforfølgelse, der kan finde sted i et andet land.

Så må jeg sige, at jeg var noget rystet over fru Anne Baastrups ordførertale – ikke selve ordvalget, men den knappe del. Det er jo et meget stort spørgsmål, SF her med et fingerknips har taget stilling til: Vi skal ikke være med. Jeg synes at kunne konstatere, at SF stadig væk lider af noget af et granatchok, efter at man i sin tid tog et medansvar for, at Danmark fik formuleret, hvordan Danmark kunne komme videre i De Europæiske Fællesskaber efter nej'et den 2. juni, i form af det nationale kompromis.

Jeg synes, det var en noget letbetenet argumentation for, at SF har valgt at sige nej. Jeg forstod, at det var noget med, at Danmark med underskrivelsen af Schengenkonventionen havde tilsidesat eller underkendt Edinburgh-Afgørelsen. Jeg må sige, at det er nu svært at se. Det er nu svært at se. Hvad er det, der står om retlige og indre anliggender i Edinburgh-Afgørelsen? Der står:

»Danmark vil deltage fuldt ud i samarbejde om retlige og indre anliggender på grundlag af bestemmelserne i afsnit VI i Traktaten om Den Europæiske Union.«

Det vil sige, at Danmark deltager fuldt ud i det eksisterende retlige samarbejde i Den Europæiske Union, som jo enhver vil vide finder sted under 3. søjle om mellemstatsligt samarbejde, og det traktatgrundlag er der jo ikke ændret på for nærværende. Her tilslutter vi os en konvention, der stadig væk er på et mellemstatsligt samarbejde.

Jamen er der ikke noget med den dér artikel 142? Den har vi jo hørt noget om i dag. Jeg tror, hr. Thulesen Dahl har været på Folketingets talerstol mindst 10 gange og spurgt: Hvad med artikel 142? Underkender vi ikke her danske undtagelsesbestemmelser? Nej, det gør vi ikke. For hvad er det, artikel 142 drejer sig om? Den drejer sig om muligheden for at vedtage konventioner under 3. søjle-samarbejde, der ændrer på de artikler i den konvention, som Schengen omfatter. Det samarbejde er Danmark i dag allerede fuldgyldigt med i. Det vil vi også være efter en eventuel regeringskonference, der måtte flytte rundt på noget mellem søjlerne. Danmark er fortsat fuldgyldigt med i det retlige og indre samarbejde i 3. søjle. Det går jeg ud fra at hr. Thulesen Dahl er fuldstændig enig med mig i.

Og så er det måske ikke – nu skal jeg være hjælpsom – artikel 142, som er så interessant, hvis man skal vælge den vinkel, som hr. Thulesen Dahl har valgt her i dag. Det er måske retteligere artikel 134. Og hvis vi så ser på artikel 134, så siger den:

»Denne konventions bestemmelser finder kun anvendelse i det omfang, de er forenelige med fællesskabsretten.«

Så kan man spørge: Hvad betyder det? Hvis nu man under den igangværende regeringskonference skulle ændre på fællesskabsretten i det europæiske samarbejde, så er det rigtigt, at det medfører, at de ændringer, der her måtte blive gennemført, fjerner de bestemmelser, der er i Schengenkonventionen, hvis de er omfattet. Men vil Danmark så automatisk være med i de nye bestemmelser? Og her må vi sige, at det er vi ikke automatisk. Det står der intet om. Der er intet, der forpligter Danmark via vores Schengenmedlemskab til, at vi så pr. automatik skulle være med. Jeg vil give hr. Thulesen Dahl ret så langt, at der så er en ny situation for Danmark. Det tager Danmark så stilling til på det tidspunkt, der måtte være ændret via artikel 134, fællesskabrettens bestemmelser.

Der er ikke noget at skabe myter i. Der er ikke noget, hvor regeringen forsøger – om jeg så må sige – at voldføre den danske befolknings retlige grundlag til, at Danmark alene i dag deltager på det, der vedrører retlige og indre anliggender i 3. søjle. Vi jo har sagt, som statsministeren har gjort det mange gange her fra Folketingets talerstol, at Danmarks undtagelsesbestemmelser, som er det danske folks, de består før, under og efter. Er der ændret på det grundlag, ja, så er det selvsagt en ny situation for Danmark.

Så siger hr. Albrechtsen: Regeringen har jo overhovedet ikke forholdt sig til, hvordan man kan have parlamentarisk kontrol med alt det, der finder sted her i Schengeneksekutivkomiteen. Også her må jeg mene det til jorden. Hr. Albrechtsen har også her fået klare tilkendegivelser fra regeringen i form af en redegørelse, der er sendt over til Folketingets Europaudvalg den 19. november 1996, hvoraf det fremgår:

»Ved Danmarks optagelse som observatør i Schengensamarbejdet aftalte regeringen med Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg, at de to udvalg (i almindelighed skriftligt) bliver orienteret forud for afholdelse af møder i eksekutivkomiteen samt efterfølgende modtager et kortfattet referat af mødet. Regeringen vil tage initiativ til en drøftelse med udvalgene om, hvorvidt der efter Danmarks optagelse som medlem af Schengensamarbejdet, kan være behov for at justere denne ordning.«

Også her kan jeg sige til hr. Albrechtsen, at regeringen har været på forkant. Det har vi i det hele taget i hele den proces, som også fru Elisa-

beth Arnold beskrev det, der er foregået inden for de seneste år, hvor Danmark har forberedt sin endelige tilslutning til Schengensamarbejdet.

Der er altså heller ikke fugls føde på den sag, som hr. Albrechtsen forsøger at fremstille som helt fundamental i spørgsmålet om det nej, som hr. Albrechtsen er kommet frem til at anbefale sin folketingsgruppe.

Så også den parlamentariske kontrol er der taget stilling til; den vil selvsagt også være gældende i fremtiden. Hvis der skal ske ændringer i den procedure, vi har haft hidtil, er regeringen selvfølgelig indstillet på herefter at drøfte, at Danmark indgår i Schengensamarbejde på helt fuldgyldig vis ligesom de øvrige medlemslande.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Også jeg vil godt sige tak til ordførerne for en overvejende positiv modtagelse af den del af dette lovkompleks, som jeg har en aktie i. Og jeg kan gøre det ganske kort, for jeg synes, at debatten mellem ordførerne meget godt har afklaret, hvad det egentlig er, dette her handler om. Derfor vil jeg blot tage et par af de myter op, som man har beskæftiget sig med.

Den ene af dem er det dér med, at vi kommer til at leve i et slags big brother-samfund, hvor politiet nu på grund af den manglende grænsekontrol ustandselig vil kræve, at folk fremviser deres identitetspapirer. Om det vil jeg godt sige, at det mener jeg ikke der er nogen grund til at frygte. Selvfølgelig vil der blive tale om en vis øget personkontrol, og det er noget, man kan tænke sig i de områder, der ligger tæt på de indre grænser, men det vil ikke betyde, at politiet i større omfang end i dag vil bede folk på gaden om at vise deres papirer. Jeg tror, det vil blive sådan, at personkontrollen kan tænkes udøvet i forbindelse med f.eks. færdselskontrol, som jo er udmærket, eller i forbindelse med, at folk bliver taget i en eller anden form for kriminalitet.

Den anden myte, der så igen har baggrund i den manglende kontrol ved den indre grænse, er den med, at der nu åbnes for en enorm tilstrømning af udlændinge. I den forbindelse synes jeg, det var en interessant meningsudveksling, der med fru Elisabeth Arnold som katalysator fandt sted mellem højrefløj og venstrefløj. For hvad siger den yderste venstrefløj? Den siger, at der overhovedet ikke vil komme nogen ind i Schengenområdet, fordi det nu er det ultimative Fort Europa, mens den yderste højrefløj siger det modsatte, nemlig at fra nu af

vil det simpelt hen blive sådan, at folk i hobetal kommer til at rejse ind over den danske grænse, og at det slet ikke vil kunne styres.

Endelig vil jeg sige, at med hensyn til kriminelle og andre uønskede personer, som allerede måtte opholde sig i et andet Schengenland, vil politiet selvfølgelig fortsat have mulighed for at undersøge opholdsgrundlag og identitetspapirer. Det vil man kunne gøre, hvis man antræffer den pågældende, og der vil også fortsat være mulighed for at kunne afvise den pågældende indtil 3 måneder efter indrejsen, dvs. en fastholdelse af de regler, der er i dag.

Det, jeg har villet med de her ganske få eksempler, er simpelt hen at advare imod, at man gør det her til mere, end det er. Jeg vil godt advare imod, at man skaber nogle billeder, som simpelt hen ikke hører hjemme i virkeligheden, og derfor er jeg glad for, at et stort flertal her i Folketinget ser ud til at kunne tilslutte sig den del af lovforslaget, jeg har med at gøre.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er glad for, at justitsministeren anerkender, at jeg har rejst nogle tvivlsspørgsmål, og også for, at han dog i et vist omfang i modsætning til ordførerne går ind i diskussionen af dem.

Ministeren spørger, hvad vores svar på den nordiske pasunion er, hvis vi ikke vil være med i Schengen. Hvis Danmark siger nej til Schengen, vil vi være i den gunstige situation, at den nordiske pasunion uhindret kan opretholdes, for den har vi jo.

I øvrigt tvivler jeg stærkt på, at Sverige og Norge kunne finde på at gå ind i Schengen. Hvorfor skulle de dog det, hvis Danmark ikke var med? Jeg tror nok, at det er en sag, der for så vidt afgøres her i Danmark, og ved at sige nej til Schengen kan vi altså definitivt sikre fortsættelsen af den nordiske pasunion.

Hvis vi derimod siger ja til Schengen, får vi det problem, at efter regeringskonferencen med en ny traktat, hvor dele af Schengen flyttes over i EU, kan det godt være, at Stortinget i Norge har sagt ja til Schengen. Det håber jeg ikke, men det kan jo ske. Så vil Norge stå i den situation, at det bliver nødt til at forlade Schengen igen, fordi noget af det bliver flyttet over i EU, og Norge er jo ikke medlem af EU. Jeg kan trods alt næsten ikke forestille mig, at den norske regering vil forsøge at føre Norge ind i en del af EU uden en folkeafstemning, og hvis der kommer en folkeafstemning i Norge, vil regeringen givetvis tabe den.

Så jeg er fortrøstningsfuld med hensyn til den nordiske pasunion, hvis vi vel at mærke bliver uden for Schengen. Hvis vi kommer ind i Schengen, må man nok regne med, at vi bliver skilt fra Norge på et eller andet tidspunkt. Det har den danske regering ikke sikret sig mod på nogen måde, for den vil jo ikke afvente regeringskonferencen, før den skriver under på Schengen, og før man foretager ratifikationen. Så man ved ikke, om man kan løse det norske problem og for den sags skyld også det islandske problem. Det finder man ud af bagefter, når det er for sent.

Vedrørende den parlamentariske kontrol er det sådan i Holland, at man skal have mandater fra parlamentet. Det er ikke den ordening, vi har her i Danmark. Jeg må minde justitsministeren om de tovtækkerier, vi havde med hans forgænger for overhovedet at få adgang til at læse de papirer, der ligger i den såkaldte Schengen-acquis. Det fik vi så efterhånden. Nu mangler vi kun, at det sidste, som er hemmeligstemplet, bliver offentliggjort, og at det, som er slettet i den hemmelige udgave, også tilgår Folketinget.

Men det er jo ikke rigtigt, som ministeren sagde, at der nu ikke mangler noget. Der mangler faktisk noget, idet der er slettet noget i den hemmelige del, men eftersom det hele er hemmeligt, kan jeg jo ikke stå her og fortælle befolkningen, hvad det er, og det sidste af det ved jeg ikke engang, hvad er, for det er jo slettet også i den hemmelige del. Så hemmelighedskræmmeriet i SIS-systemet er opbygget lag på lag.

Ministeren var så inde på forrangsproblemet og den danske undtagelse. Ministeren har misforstået problemstillingen, er jeg desværre nødt til at sige. Det er sådan, at hvis der indføres overnational myndighed i Unionen, og det er der udsigt til netop på de områder, hvor Schengenaftalen går ind, flyttes det fra Schengenaftalen og over i den overnationale del af det retlige samarbejde, som bliver indført med Maastricht II-Traktaten. Det er i hvert fald sådan, billedet tegner sig på regeringskonferencen i øjeblikket, og så er der altså tale om, at man får et brud på den danske undtagelse, fordi man kommer over i den overnationale del.

Så siger ministeren: Nå ja, men man kunne jo forestille sig, at Danmark så stod udenfor. Jeg vil godt bede ministeren forklare, hvad han egentlig mener med det. Hvordan skal Danmark stå uden for en del af Schengen eller en del af det, som bliver skåret ud af Schengen? Det er vist ikke rigtig praktisk antageligt i virkeligheden.

Så skulle man altså have en ny undtagelse fra en del af den del af Schengen, som bliver flyttet over i det overnationale. Jeg tror, at selv ministeren vil kunne se, at det er så kunstig og virkelighedsfjern en konstruktion, at den i virkelighedens verden næppe vil kunne etableres.

Men i princippet kunne det da tænkes, og hvis ministeren vil afgive det løfte til Folketinget, at det kan han sikre, synes jeg, det er en overordentlig interessant begivenhed, at en justitsminister virkelig vil give Folketinget en sådan garanti. Det tvivler jeg meget stærkt på.

Jeg håber, at ministeren – det skal så blive min afsluttende bemærkning i dag – vil give tilsagn om, at regeringen vil spørge uvildige juridiske eksperter ved f.eks. vores universiteter og andre steder, hvor den juridiske ekspertise findes, og indhente svar på grundlovsproblemerne og på dette forrangsproblem hos disse eksperter og fremlægge det for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg, således at vi inden andenbehandlingen kan få et uvildigt grundlag at tage stilling på, når vi ved andenbehandlingen her i Folketinget skal finde ud af, om loven strider imod grundloven og imod den danske undtagelse.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne kvittere for, at det var en meget engageret minister, der var på talerstolen her for et øjeblik siden for at besvare de spørgsmål, der er rejst her i dag. Det er rart at se. Man kunne have ønsket sig, at partiernes ordførere undervejs var gået ind i debatten med den samme ildhu og med det samme engagement.

Det vil jeg gerne kvittere for, men jeg kom samtidig til at tænke lidt på, at det selvfølgelig også kunne være, at engagementet skyldtes, at ministeren meget gerne vil have fem sjettedeles flertal her i Folketinget for sine to lovforslag; det er jo det magiske tal i en bestemt henseende.

Men der var lige to ting, jeg gerne ville kommentere og stille spørgsmål om her på faldeboret.

Den ene ting var det, ministeren selv tog fat på, nemlig hvad alternativet egentlig er for de partier, herunder Dansk Folkeparti, som anbefaler et nej til Schengenkonventionen. Jeg forstod egentlig på ministeren, at vi ikke sådan skulle opmale skræmmebilleder, men ministeren gjorde det så alligevel, for han kunne se sådan et billede, hvor Danmark lå inde i midten helt alene, og alle andre lande rundt omkring os var med i Schengensamarbejdet. Der var store

mure rundt om Danmarks grænser, og det var ganske forfærdeligt alt sammen. Er det nu realistisk? Kunne vi ikke forestille os, at den debat, vi har her i Danmark, har de rent faktisk også i de andre nordiske lande, nemlig debatten om, at vi får et problem, hvis vi ikke går med og alle de andre er med.

Det kunne jo godt være, de havde den debat, og at der var andre nordiske lande, der måske også havde mange engagerede mennesker i befolkningen, som rent faktisk ikke ønskede, at deres land skulle være medlem af Schengensamarbejdet, men som måske tier, fordi de bliver mødt med spørgsmålet: Hvad er alternativet, når alle de andre lande er med?

Rent faktisk er der også lande, der har været med i Schengensamarbejdet et stykke tid, som har haft store problemer med at få det gennemført. Det skal man måske også lige have i mente, når man får stukket sådan noget ud. For Dansk Folkeparti kan alternativet sagtens være, at Danmark er løftestang for, at også andre nordiske lande får mulighed for at foretage et reelt valg om Schengendeltagelse eller ej.

Så er der en ting, ministeren, som jeg forstod det, gav mig ret i, nemlig at hvis der kommer et søjlespring på regeringskonferencen på det retlige område fra søjle 3 til søjle 1, vil der være en ny situation. Det var sådan, jeg forstod ministerens svar, og jeg er da glad for, at ministeren erkender, at det vil der være.

Jeg går ud fra, at det er en ny situation i forhold til det danske forbehold og det uanset, om man så skal tage artikel 134 eller 142 i konventionen i anvendelse.

På baggrund af det udsagn fra ministeren bliver jeg nødt til at spørge, om det er regeringens opfattelse, at hvis der sker et søjlespring, vil det kræve ændringer i Schengenkonventionen, eller det er regeringens opfattelse, at det vil kræve en klar præcisering i en ny EU-traktat, for at man effektivt kan opretholde de danske forbehold. Det må vel få en eller anden konsekvens, når justitsministeren siger, at hvis der sker et søjleskift, vil der være en ny situation i forhold til forbeholdet.

Det må vel så kræve nogle danske initiativer, f.eks. at man i forbindelse med en diskussion om et sådant søjleskift i den ny traktat klart præciserer det danske forbehold. Men jeg har forstået på diskussionen i medierne, jeg tror det er mellem regeringen og SF, at regeringen overhovedet ikke vil høre tale om, at man i den forstand skal ind i traktatteksten og indskrive de danske forbehold.

Det er selvfølgelig nok, fordi regeringen går efter at få dem ophævet hurtigst muligt, men der skal da være sammenhæng i det, vil jeg sige til justitsministeren, og så må justitsministerens udtalelse her for et øjeblik siden vel følges op af, at regeringen siger, at enten må man have ændringer i Schengenkonventionen, hvis der sker et søjleskift, eller også må man have en klar præcisering i en ny EU-traktat. Hvad vælger regeringen? Hvordan vil regeringen klare det her?

Endelig vil jeg spørge ministeren: Hvorfor haster denne ratifikation så meget? Hvis nu justitsministeren anerkender, at vi om måske bare 2 måneder vil kunne stå i en ny situation, hvis der sker et søjleskift, hvorfor skal vi så ikke afvente den situation, som er så nært forestående, inden vi tager stilling til Schengenkonventionen?

Tom Behnke (FP):

Jeg har et spørgsmål til justitsministeren, som kan besvares meget enkelt og med et simpelt ja. Jeg vil sige, at hvis ministeren vælger at svare nej, bliver ministeren nok nødt til at begrunde det, men et ja vil være rimelig nemt, og det er også det, jeg forventer ministeren vil svare.

Spørgsmålet er som følger: Er det ikke korrekt, at disse positive ting, der foreligger, nemlig om et forbedret, forstærket samarbejde om at bekæmpe den internationale kriminalitet, sagtens kan lade sig gøre allerede i dag? Det behøver man ikke at gennemføre Schengenkonventionen for at gøre; det kan man allerede gøre i dag.

Det, man er nødt til at gennemføre Schengenkonventionen for, er for at ophæve grænsekontrollen. Er det ikke korrekt, at det er det, vi i virkeligheden taler om?

Og så det med, at man prøver på at pakke den bitre pille, der hedder fjernelse af grænsekontrollen, ind i et sukkerlag, der hedder, at det skal så også medføre, at man bedre kan bekæmpe den internationale kriminalitet. Det er jo i virkeligheden ikke særlig hensigtsmæssigt eller pænt gjort.

Så er det ikke korrekt, at disse positive ting, der ligger i Schengenkonventionen, kan gennemføres, uden at Danmark behøver at tiltræde hele Schengenkonventionen; det kan allerede i dag foregå mellemstatsligt?

Indenrigsministeren sagde nemlig, at der naturligvis vil blive en vis øget indenlandsk kontrol og overvågning. Og derefter sagde

ministeren: Det vil ikke betyde øget kontrol af personer i Danmark. Det kan jeg for det første ikke helt få til at hænge sammen. Der vil være en vis øget kontrol, men det vil ikke være noget, man vil opdage.

Men hvis det er rigtigt, at der ikke vil blive en øget overvågning og kontrol indenlands med stikprøver, razziaer og lignende, hvordan vil man så sikre, at illegale flygtninge, der opholder sig i Danmark, bliver udvist af Danmark? Hvordan vil man finde dem, og hvordan vil man sørge for, at de bliver udvist?

Det, der er sagen, er jo, at når der kan være en forskel på det, Enhedslisten siger om flygtninge og udlændinge, i forhold til det, som Fremskridtspartiet siger, og den måde, vi anskuer problemerne på, så er det jo afhængigt af, om vi taler om de ydre grænser i forhold til EU, eller om vi taler om de danske grænser, og der er en væsentlig forskel.

Sagen er jo, at allerede i dag ved vi, at de udlændinge, som opholder sig i Tyskland, og som får afslag på deres asylansøgning eller på anden måde bliver bedt om at forlade landet, er klar til at betale op mod 40.000 kr. for at komme illegalt til Danmark, også kaldet menneskesmugling.

Hvorfor er man villig til at betale 40.000 kr. for at komme til Danmark? Ja, det er selvfølgelig, fordi der er en grænsekontrol, hvor der er en vis risiko for, at man bliver opdaget. Derfor skal man have lokket nogle til at hjælpe sig, og det koster – det koster dyrt – for de, der hjælper, ved, at der er en meget stor risiko forbundet med at tage illegale udlændinge med ind over grænsen til Danmark.

Se, så er spørgsmålet jo: I det øjeblik man fjerner grænsekontrollen og disse personer, der bliver afvist i Tyskland eller udvist af Tyskland, uden videre kan tage toget eller bussen til Danmark, hvordan skal man så nogen sinde få hold på dem? Skal de så blot have lov til at være i Danmark? For der skal jo ikke være en øget indenlandsk kontrol, siger ministeren. Hvordan skal de i øvrigt brødføde sig selv, medens de er i Danmark som illegale udlændinge? Det er nogle af de spørgsmål, der ligesom presser sig på, og det kan ministeren ikke afvise.

Der vil være en væsentlig forskel på, om vi har grænsekontrollen, eller om vi ikke har grænsekontrollen. Og det er et af de væsentligste argumenter for, at Fremskridtspartiet ønsker at fastholde, at vi har grænsekontrollen. Grænsekontrollen kan vi fastholde, og det vil også

være sådan, at hvis et flertal i Folketinget var indstillet på det, kunne man sige til de andre lande: Vi vil gerne være med til Schengensamarbejdet, men vi har et forbehold, lige præcis når vi taler om grænsekontrollen. Den ønsker vi at opretholde. Så kunne man få lov til det, selvfølgelig kunne man det. Men flertallet vil ikke.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg beklager selvfølgelig, at justitsministeren ikke har sat sig ind i de forespørgselsdebatter, vi har haft tidligere, hvor jeg fra SF's side har givet ret tydeligt udtryk for de problemer, vi så i Schengenkonventionen. Men sådan er der så meget.

Jeg kan også forstå, at den nuværende justitsminister ikke agter at besvare det spørgsmål af retlig karakter, som jeg har stillet vedrørende forholdene mellem Edingburgh-Afgørelsen og Schengenkonventionen og den overgangsforordning, vi tilsyneladende kan se at der lægges op til. Men det må jeg så tage til efterretning.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Først skal jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, at en gang imellem kan man godt ærgre sig over, at man ikke også kan se folks kropssprog i gengivelserne af forhandlingerne i de grønne hæfter. For vi, der kan sidde og se smilet på hr. Albrechtsens læber, ved jo godt, at hr. Albrechtsen ofte siger noget her fra Folketingets talerstol, som han godt selv ved – med det store kendskab hr. Albrechtsen jo har til EU-stoffet fra sit mangeårige virke her i Folketinget – ikke helt er på den rigtige side af strengen i forhold til den viden, hr. Albrechtsen besidder. Men nok om det.

Hr. Albrechtsen har meget stor tiltro til, at det danske folk og vi alene skulle kunne påvirke hele Nordens opfattelse, at hvis Danmark skulle stå uden for Schengen, så vil både Island, det norske Storting, den svenske Riksdag og det finske parlament sige: Når danskerne har valgt det, så står vi også udenfor.

Tror hr. Albrechtsen selv på det? Hr. Albrechtsen vil vide, at danskerne i 1972 jo ikke valgte i konsekvens af, at nordmændene sagde nej til at melde sig ind i EF, at sige: Så vil vi heller ikke være med. Så selv om hr. Albrechtsen har en usvigelig stor tro på det, han nok vil kalde den nordiske solidaritet og søster- og broderskab, er det jo ikke sådan. Nordmændene, svenskerne, finnerne, islændingene vil jo vare-

tage deres landes interesser, og jeg mener, regeringen mener, og – er jeg glad for – også et stort flertal mener, at det også er i det danske folks interesse, at vi er med i Schengensamarbejdet.

Så spørger hr. Albrechtsen, om regeringen vil få foranstaltet nogle uvildige undersøgelser af – jeg tror, det var grundlovsspørgsmålet – også i denne sag. Det har regeringen selvsagt gjort i form af, at vi i bemærkningerne til lovforslaget har gennemgået alt, hvad der vedrører overvejelser omkring grundlovsmæssige spørgsmål også i denne sag.

Hr. Albrechtsen ved jo godt, at vore universitetsfolk, vore professorer, vore lektorer osv. på universiteterne har fri forskningsret, og det står dem naturligvis frit for også at forske og komme med responsa fra deres frie forskningstid om dette spørgsmål.

Jeg har forstået, at hvis der også skulle være penge imellem os, altså ud over den frie forskningsret, som skatteyderne betaler i forvejen, ja, så har Folketingets formand givet hr. Albrechtsen et svar, hvoraf det fremgår, at hr. Albrechtsen og Enhedslistens gruppe kan bruge af de parti- eller gruppestøttemidler, man får fra Folketinget, til også at få udvirket såkaldte uafhængige responsa, som det jo også er set i tidligere tilfælde, hvor SF benyttede sig af denne mulighed.

Hr. Kristian Thulesen Dahl spørger: Hvorfor nu, hvorfor en ratifikation nu, hvor vi står over for en regeringskonferenceafslutning muligvis i juli måned, men højest sandsynligt i juni måned? Dertil må man svare, at regeringen har lagt sit lovgrundlag frem på det eksisterende konventionsgrundlag og på det eksisterende traktatlige grundlag. Sådan er det, og sådan må det naturligvis være, da Folketinget og regeringen jo ikke kan forudskikke resultatet af en igangværende regeringskonference.

Men hvis vi skulle stoppe alt i denne verden af Danmarks muligheder for at tilslutte sig konventioner, fordi det europæiske samarbejde udvikler sig, vil det jo gå i stå for Danmarks vedkommende. Derfor udviser regeringen også den fulde respekt for den igangværende regeringskonference, at måtte der her ske ændringer i det grundlag, som konventionen hviler på i dag, for jeg har jo medgivet, at hvis det EU-retlige ændrer sig, ja, så fjerner man det i denne konvention på de områder, hvor EU måtte træffe nye retlige beslutninger.

Så er det rigtigt, at skulle det her medføre, at man vil tage – om jeg så må sige – Schengen-

opgaver og lægge dem ind i EU-samarbejdet på et ikkemellemstatsligt samarbejdsgrundlag, altså i første søjle, ja, så krænker det det danske forbehold, som jeg har gengivet i min tidligere besvarelse. Og så er det en ny situation, og de andre lande må jo så respektere, at i den del af Schengensamarbejdet, som så ikke længere finder sted inden for rammerne af den konvention, som vi har tilsluttet os, er Danmark så ikke med, indtil det danske folk måtte beslutte det modsatte.

Sådan er det; der er fuld respekt over for den – om jeg så må sige – traktat, som det danske folk har med det danske parlament, den danske regering.

Så spørger hr. Tom Behnke: Kan man ikke gennemføre alt det, der er positivt – sådan som hr. Behnke definerede det – i Schengenkonventionen uden at tilslutte sig konventionen?

Nej, det kan man ikke, må jeg sige til hr. Behnke. Det, der f.eks. fremgår af artikel 40 og 41 i konventionen, vil det ikke være muligt at gennemføre på det grundlag, vi har i dag. For her skulle dansk politi – som hr. Behnke jo ved fra sit civile arbejde som politimand – sådan som det var tilfældet i en sag for nylig, hvor dansk politi havde nogle højreekstremister under observation her i København, og hvor disse bevægede sig videre fra København til Sverige, denne weekendmorgen have kontaktet svensk politi for at få tilladelse til at fortsætte observationen ind i Sverige. Det var altså disse højreekstremister, der medbragte brevbomber.

Som det jo er gældende i Schengenkonventionen, kunne denne observation være foretaget, uden at man havde fået kontakt, men man skulle så, efter man var kommet ind i Sverige, have taget kontakten. Men her måtte man altså stå tilbage. Nu var det så heldigt, at politiet i Malmø tog telefonen den morgen og gav dansk politi mulighed for at fortsætte ind i Sverige og foretage sine observationer og efterfølgende meddele svensk politi, i hvilken postkasse disse brevbomber var lagt, og efterfølgende fortsætte observationen tilbage til Danmark, og, da svensk politi havde fundet brevbomberne, foretage en arrestation her i landet.

Så jeg vil sige til hr. Behnke, at det, regeringen her gennemfører, er en lovgivning, som vil forbedre mulighederne for de kolleger, som hr. Tom Behnke har i dansk politi, for at foretage det nødvendige politimæssige arbejde over for kriminelle grupper, som bevæger sig over landegrænserne. Så enkelt kan det siges.

Jeg må nok sige, at jeg var lidt overrasket over, at fru Anne Baastrup i et tidligere indlæg sådan med en håndbevægelse tog hele dansk politi til indtægt for at skulle være enig med fru Anne Baastrup i, at det her var noget forfærdeligt noget.

Sådan er det ikke, og det ved fru Anne Baastrup godt, for under den høring, der var her i Folketinget, ved jeg, at der bl.a. var en fra rigs-politiembedet, som gav en meget klar og entydig tilkendegivelse om, at Danmark naturligvis skulle være med både i Europol og i Schengensamarbejdet.

Fru Anne Baastrup ærgrede sig over, at jeg ikke ville gå ind i de retlige problemstillinger. Dertil må jeg sige, at jeg ikke ved, om fru Anne Baastrup var ude i det øjeblik, men jeg gennemgik faktisk hele begrundelsen for artikel 142 og artikel 134 i Schengenkonventionen i forhold til det retlige grundlag, som gælder for Danmark i forhold til Edinburgh-Afgørelsen.

Formanden:

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl og hr. Tom Behnke, og nu er vi i tredje omgang og derfor inde i de korte bemærkninger begrænsning.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen, jeg tror også, jeg kan gøre det meget kort, for jeg vil sige til justitsministeren, at jeg anerkender naturligvis, at justitsministeren gør det klart, at der er et problem her. Altså, vi har et problem i forholdet til det danske forbehold, hvis man flytter dele af samarbejdsområdet inden for Schengen over til at være søjle 1-område.

Der, hvor jeg bare mener at kæden så hopper af, det er, når regeringen så skal til at konkludere. Jamen hvad gør man så på baggrund af, at man anerkender, at der vil være et problem? Der siger man så, at man vil kigge på det, men man kan jo ikke stoppe alting i denne verden med ratifikation af konventioner osv., fordi der muligvis vil være et problem i en eller anden fremtid.

Forskellen på den situation, ministeren opridser, og så den eksisterende, er jo, at regeringskonferencen efter planen skal være afsluttet om to måneder, og at det problem, som regeringen selv anerkender at der muligvis vil komme, hvis man laver det her søjle 1-samarbejde – som meget jo taler for at regeringskonferencen ender med – rent faktisk er noget, man så står i om to måneder.

Det vil sige, at regeringen er ude på, at vi skal ratificere en konvention, som måske allerede er forældet om to måneder. Er det ikke en uholdbar situation, og er det ikke et hastværk, som er unødvendigt?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Tak til justitsministeren for bekræftelse af mit spørgsmål. Det blev jo bekræftet fuldt og helt, at samarbejdet i dag er muligt.

Justitsministeren gav et glimrende eksempel på, at samarbejde over landegrænserne kan lade sig gøre allerede i dag. Samarbejdet kan uægtelig udvikles og udvides, men man behøver altså ikke at gå med ind i Schengenkonventionen af den grund.

Ministeren omtalte selv sagen med national-socialisterne, der havde nogle brevbomber med sig, hvor man kontaktede de svenske myndigheder og selvfølgelig med det samme fik lov til at forfølge sagen også ind i Sverige. Ingen problemer i det. Ministerens lidt utidige kommentar om, at politiet i Malmø heldigvis den dag tog telefonen, synes jeg var lidt upassende, men lad det nu ligge.

Jeg skal takke ministeren for bekræftelse af, at vi ikke behøver at vedtage disse lovforslag, for at man kan gennemføre de gode ting, som ligger i Schengenkonventionen, nemlig et forbedret politisamarbejde i Europa.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod disse forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 111:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af udlændingeloven.

Af Birthe Rønn Hornbech (V) og Helge Adam Møller (KF) m.fl.

(Fremsat 1/4 97).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg vil gerne her ved starten af debatten sige det meget enkelt: Dette beslutningsforslag fremkalder først og fremmest undren og en lang række spørgsmål.

Et af dem er: Hvordan kan jurister – og dér ser jeg, at dem er der flere af blandt forslagsstillerne – overhovedet lægge navn til dette her?

Et andet spørgsmål: Er der slet ingen bremseklodder hos fru Birthe Rønn Hornbech mere? Lider forslagsstillerne af det, jeg vil kalde for momentant hukommelsestab i forhold til ting, der allerede er gennemført, eller hvor det er velkendt, at det er under behandling i Folketinget, eller hvor man ved, at der sidder nogle lovforberedende udvalg?

Samlet set tror jeg, at mange, som har læst forslaget, må have stillet sig præcis de samme spørgsmål, som jeg har, og der er et af dem, som jeg i virkeligheden synes er ganske alvorligt, nemlig:

Er grænsen imellem folketingsarbejde og propagandavirksomhed helt ved at udviskes hos de tidligere regeringspartier? Har man ladet sig sætte fra styret af reklamedrengene? I det mindste virker det, som om de sidste rester, der nu engang måtte findes, af det gamle liberale frisind har været helt uden indflydelse på beslutningsforslaget. Det virker, som om det er lavet til brug for reklame over for mennesker, der af gode grunde ikke kender udlændingelovens mange krinkelkroge. Det vil faktisk ikke komme bag på mig, hvis vi senere ser forslaget som krumtappen i en reklamekampagne fra Venstre, inklusive alle de fejlagtige påstande.

Jeg håber, at Venstres ordfører kan mane denne fornemmelse væk, når hun om lidt får ordet, og derfor vil jeg lytte meget opmærksomt til, hvad fru Birthe Rønn Hornbech siger om dette spørgsmål. Hvis det bliver forbigået i tavs-